

USKO YHTEISEEN MERIMATKAAN
Tutkimus parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyyn
tärkeydestä lapsiperheissä

Elina Oinonen
Opinnäytetyö, syksy 2012
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Diak Itä, Pieksamäki
Sosiaalialan koulutusohjelma
Diakonisen sosiaalityön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + diakonin
virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Oinonen, Elina. Usko yhteiseen merimatkaan. Tutkimus parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyn tärkeydestä lapsiperheissä. Diak Itä, Pieksamäki, syksy 2012, 77 s., 3 liitettä. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, Sosionomi (AMK) + diakonin virkakelpoisuus.

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa parisuhteessa elävien vanhempien mielipiteitä parisuhteen hyvinvoinnin sekä ongelmien ennaltaehkäisyn tärkeydestä. Tutkimuksessa myös koottiin vanhempien tyypillisimpiä parisuhdeongelmia, keinoja parisuhteen hoitoon sekä ongelmien ennaltaehkäisyyn. Toiveena oli myös saada vanhemmat miettimään heille uusia palveluja parisuhdeongelmien ennaltaehkäisemiseksi Palokan alue seurakunnan käyttöön.

Aineisto kerättiin Palokan alue seurakunnan perhekerhoissa käyvien lasten parisuhteessa eläviltä vanhemmilta. Tein tutkimuksen kevään 2012 aikana. Tutkimus oli kvantitatiivinen kokonaistutkimus, joka tehtiin strukturoidulla kyselylomakkeella. Tutkittavien määrä oli noin 100 perhekerhossa käyvää, parisuhteessa elävää vanhempaa. Vastauksia saatiin 36 kpl ja vastausprosentti oli 36 %.

Tutkimustulokset osoittivat, että parisuhteen hyvinvointi ja ongelmien ennaltaehkäisy oli vanhemmille tärkeää. Esiin nousi myös, että vanhempien hyvinvointi parisuhteessa tuki myös lasten hyvinvointia perheessä. Lapsiperheessä parisuhdetta hoidettiin pääasiallisesti tehtävien jakamisella ja hoitamisella kuten lastenhoito ja kotityöt. Ongelmien syntymistä ennaltaehkäistiin keskustelemalla avoimesti ja huomioimalla toinen arjessa. Myös avoimuus ja omien tunteiden esilletuominen nousi esille tutkimuksen tuloksissa parisuhteen hoidossa. Ongelmakohdiksi nousivat yhteisen ajan puute, väsymys ja sairastelut perheessä.

Johtopäätöksenä tutkimuksesta voisi sanoa, että ongelmia tulisi ennaltaehkäistä parisuhteessa jo ennen niiden ilmenemistä. Tutkimuksesta ilmeni myös, että lastenhoitoapu ja vertaistuki vanhempien kesken olisivat seurakunnan palveluja, joita vanhemmat lapsiperheessä tarvitsisivat. Ongelmana kuitenkin on, että yhteistä aikaa vanhemmilla ei juuri ole parisuhteensa hoitoon. Esiin nousi myös huomio, että seurakunnan ennaltaehkäisevää parisuhdetoimintaa ei ole tarpeeksi ja miesten saaminen parisuhdetyöhön mukaan on hankalaa. Seurakunta tarvitsisi matalan kynnyksen toimintaa myös koko perheelle, jossa olisi lastenhoito.

Asiasanat: parisuhde, perhe, vanhemmuus, perhe-elämä, vanhemmuuden haasteet, perheneuvonta, avioliitto

ABSTRACT OF THESIS

Oinonen, Elina. Faith in a Shared Sea Journey: Thesis on the importance of prevention of relationship problems in a family with children. 77 p., 3 Appendices. Language: Finnish. Pieksamäki, autumn 2012. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Diaconal Social Work.

The aim of this thesis was to identify opinions from parents with relationships the importance of wellness and problems in relationships and the prevention of problems in relationships. The aim was also find out typical problems in a relationship from parents, tools of partnership management and preventing the problems. But it was also hoped that parents start to think of new services of preventing problems of relationships for a use of parish of Palokka.

The material was collected from the parents who visited in family clubs in parish of Palokka in spring 2012. The survey was a quantitatively analyzed holistic study. The data was gained with structured questionnaires. The number of investigated people was approximately 100 parents. The response rate was 36%.

Results of research showed that wellness and preventing problems in relationships was important to parents. It showed also that wellness in relationships supported also wellness of children in families. In families with children relationships were mainly by spitting and caring tasks such as nursing and housekeeping. They prevented problems by taken care of conversing and considering each other in everyday life. Showing own feelings openly came up in results in caring relationships. The lack of common time, tiredness and sickness in family give rise to problem points.

The conclusion of this thesis was that parents should prevent problems in relationships before the problems occur. The problem that occurred was that parents did not have enough time for each other take care of the relationships. It can be concluded that nursing help and peer support with parents are services from parish that parents will need in the future. In the thesis it was found out, that there is not enough activity in preventing problems in relationships and it is also difficult to get men involved in to relationship work. To conclude, it can be said that parish will need in the future low-threshold relationship activities for the entire family. There should be organized child care.

Keywords: relationship, family, parenthood, family life, parenthood challenges, guidance, marriage

SISÄLLYS

1 MERIMATKAN LÄHTÖKOHDAT.....	6
2 YHDESSÄ PURJEHTIMINEN.....	8
2.1 Parisuhde, perhe ja vanhemmuus	8
2.2 Parisuhteen syntyteorioita ja kehitysvaiheet.....	9
2.3 Parisuhde ja perhe nyky-yhteiskunnassa	11
3 PARISUHDE RAAMATUSSA.....	14
3.1 Luomiskertomuksen ja syntiinlankeemuksen pohdintaa.....	14
3.2 Haluava ja palveleva rakkaus	16
4 PARISUHTEEN MYÖTÄ- JA VASTATUULET	18
4.1 Hyvinvoiva parisuhde elämänlaadun tuojana.....	18
4.2 Hyvän parisuhteen vaatimukset.....	19
4.3 Suhteen solmukohdat – vaara ja mahdollisuus.....	22
4.3.1 Luonnolliset ja yllättävät kriisit parisuhteessa.....	23
4.3.2 Solmut uskottomuudesta kommunikaatiovaikeuksiin	24
4.3.3 Solmuista avioeroon	26
4.3.4 Koko perhettä koskevat haasteet	27
4.4 Vanhemmuus ja lapsen hyvä kasvatus	28
5 ENNALTAEHKÄISY PERHEESSÄ – MATKAN KOMPASSI.....	31
5.1 Solmujen ennaltaehkäisy ja purku seurakunnan keinoin.....	31
5.2 Kristillisten järjestöjen tarjoamat palvelut.....	33
5.3 Kuntien tarjoamat palvelut	34
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	37
6.1 Lähtökohdat ja yhteistyökumppani	37
6.2 Tavoitteet ja tutkimusongelmat	37
6.3 Tutkimuksen kohderyhmä	38
6.4 Tutkimusote ja -menetelmä	39
6.5 Tutkimuslomakkeen laatiminen ja aineiston keruu	40
6.6 Aineiston käsittely ja analyysi.....	43
6.7 Luotettavuus, pätevyys ja tutkimuseettiset näkökulmat.....	43
7 TUTKIMUKSEN TULOKSET	46
7.1 Taustatiedot.....	46

7.2 Parisuhde ja sen hoito	48
7.3 Ongelmat.....	50
7.4 Ennaltaehkäisy	51
7.5 Seurakunnan palvelut.....	52
7.6 Yhteenveto	54
8 POHDINTAA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	57
8.1 Tutkimusprosessin pohdintaa	57
8.2 Ennaltaehkäisevä tuki koko perheen voimavarana.....	60
LÄHTEET	65
LIITE 1. Motivointikirje vastaajille	70
LIITE 2. Liitekirje kyselyyn	71
LIITE 3. Kysely	72

1 MERIMATKAN LÄHTÖKOHDAT

Tämän opinnäytetyön aiheena on parisuhdeongelmien ennaltaehkäisy lapsiperheessä. Näkökulmaksi valitsin ongelmien ennaltaehkäisyn, koska aihe kiinnostaa minua henkilökohtaisesti ja se on myös pinnalla oleva aihe yhteiskunnassamme täällä hetkellä. Ongelmiin parisuhteessa puututaan usein vain liian myöhään. Tällöin seuraukset saattavat olla jo laajoja niin parisuhteelle kuin koko perheelle, joskus myös koko yhteiskunnalle. Lastensuojelun keskusliiton mukaan ehkäisevää lastensuojelua on kaikki työ, jolla turvataan lasten ja nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. Samalla myös kerrotaan, että ehkäisevää työtä ei arvosteta tarpeeksi, vaikka työ on tehokasta sekä inhimillisessä että taloudellisessa mielessä. (Lastensuojelun keskusliitto 2012.)

Tutkimusmatkan ydinajatuksena kulkee meriaiheinen teema, joka on nivottuna kokonaisuuksiin meriaiheisilla, koskettavilla runoilla. Koska näkökulmani on ennaltaehkäisy, on kompassi valittu kuvaamaan ongelmien ennaltaehkäisyä työssäni. Teema on lähtenyt liikkeelle Heli Karjalaisen runoista, jonka ympärille aloitan parisuhteen merimatkan rakentamisen.

Parisuhde on kuin vene aavalla elämän merellä, joka purjehtii välillä myötä- ja välillä vastatuulella jatkaen matkaansa. Välillä on myrskyjä, välillä taas aurinko peilaa itseään tyynestä pinnasta. Meren karikat ovat kuin parisuhteen ongelmia, jotka ovat ennalta estettävissä hyvällä navigoinnilla (eli parisuhteen kunnioittamisella ja hoitamisella) sekä kompassin käytöllä eli ennaltaehkäisyllä. Kompassin mukaan ottamisella ja yhteisymmärryksessä puolison kanssa navigoimalla, pääsee parisuhteen vene perille satamaan. Jos jostain syystä elämän merimatka pysähtyy kariin, apua on saatavilla. Tällöin pohditaan onnistuuko yhteinen matkanteko. Otetaanko opiksi ja korjataan vauriot vai onko parasta laittaa vene kokonaan varikolle eli erota? Jatkuu matka tai ei, kaikki kauniit muistot tallentuvat kuvina mieleemme.

Tutkin opinnäytetyössä kuinka tärkeinä lapsiperheen vanhemmat pitävät parisuhteidensa hyvinvointia sekä ongelmien ennaltaehkäisyä Palokassa. Tutkimuksen tehtävänä on myös tutkia, kuinka vanhemmat hoitavat parisuhdettaan lapsiperheissä ja

mitkä ovat tyypillisimmät ongelmat parisuhteessa lapsien ollessa pieniä. Tutkimuksellani haluan saada myös tietoa, kuinka paljon lapsiperheen vanhemmat uskovat parisuhteen hyvinvoinnin vaikuttavan lastensa hyvinvointiin. Tutkin myös, ovatko vastaajat käyttäneet seurakunnan palveluja ja millaisia palveluja heidän mielestään he tarvitsisivat parisuhdeongelmien ennaltaehkäisemiseksi.

Antoisaa merimatkaa!

2 YHDESSÄ PURJEHTIMINEN

Kaksi laivaa tapaa ulapalla. He tuntevat yhteenkuuluvuutta ja päättävät matkata satamaan yhdessä, jotta matka olisi antoisampi. Parisuhteessakin elämä päätetään jakaa yhden ihmisen kanssa, kuten laivat päättävät matkata yhdessä. Tunneside parisuhteessa on vahva ja myös fyysinen läheisyys jaetaan. Tyrskyjen kestäminen kahdestaan on helpompaa. Hämäläinen (2010, 49) kertoo parisuhteen matkasta näin. Se on seikkailu aavalla merellä kaikkien sen tarjoamien yllätysten kera: mitä kauemmin seikkaillaan, sen vaivattomammaksi matkanteko yhdessä käy.

*Elämä on kuin syvä meri
edessä vapaana
löytämistä vailla
vastaanottamista vailla.* (Karjalainen 1989, 4.)

2.1 Parisuhde, perhe ja vanhemmuus

Tiilikka, Kankkonen ja Suutarla (2006, 4) tyypistävät parisuhteen olevan kahden aikuisen välinen avunanto- ja yhteistyösopimus, joka elää ja kehittyy elämän myötä. Toimiva parisuhde on yksi ihmisten tärkeimpiä asioita maailmassa, jota täytyy hoitaa ja vaalia (Tiilikka ym. 2006, 4). Jokainen merellä seilaava aluskin tarvitsee huoltoa ja hoitoa päästäkseen turvallisesti satamaan lastinsa kanssa. Hämäläinen (2010, 149) taas ilmaisee parisuhteen niin, että siinä kaksi tuttuudentunteen harhauttamaa ihmistä kohtaa ja yrittää sopia yhteisistä pelisäännöistä.

Parisuhteesta puhuttaessa myös perhe on yksi yhteiskuntamme peruspilareista. Perheeksi voi määritellä yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän lapsensa. Myös muunlaiset yhdessä asuvat ihmiset voidaan luokitella perheeksi. Sellaisia ovat esimerkiksi jompikumpi vanhemmista lapsineen, avio- ja avopuolisot sekä parisuhteensa rekisteröineet henkilöt, joilla ei ole lapsia. (Tilastokeskus i.a.) Määtän (2000, 145) mukaan perhe on kokonaisuus, jonka jäsenet vaikuttavat vastavuoroisesti toisiinsa ja ovat riippuvaisia toisistaan. Perheen voi määritellä myös täysivaltaiseksi yhteisöksi, jolla on omat rajansa, sääntönsä ja

autonomiansa. Perheellä on oikeus päättää yhteiskunnan normien rajoissa omista tavoista, arvoista ja säännöistään. (Saikkala 2011, 26.)

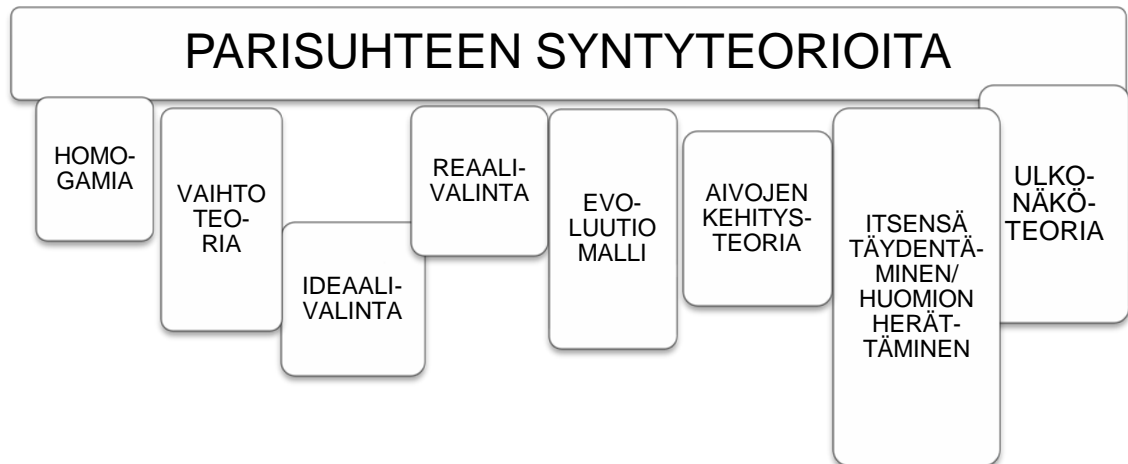
Vanhemmuus astuu kuvaan, kun perheeseen syntyy ensimmäinen lapsi. Vanhemmuuden määritelmiä on yhtä paljon kuin erilaisia vanhempiaakin. Vanhemmuus on lapsen lähellä olemista ja hänen kanssaan kasvamista. Vanhemmuus on auttaa, hoitaa ja ymmärtää lasta jokapäiväisessä elämässä. Vanhempi myös opettaa lasta elämään, antaa rajat ja kuuntelee häntä. (Mannerheimin lastensuojeluliitto i.a.) Vanhemmuus tuo mukanaan mahdollisuuden uudenlaiseen iloon ja onneen lapsesta. Vanhemmuuteen siirtyminen on myös usein suuri kriisin ja stressin paikka. Se on yksi aikuiselämän suurimpia identiteetin, roolien, arvojen ja elämäntavoitteiden muutoksia. (Väestöliitto 2012c.)

2.2 Parisuhteen syntyteorioita ja kehitysvaiheet

Parisuhte syntyy, kun kaksi ihmistä löytää toisensa ja he päättävät sitoutua suhteeseen (Määttä 1999, 24). Kun suhteelle saadaan ratkaiseva merkityskokemus, joka tuo suhteelle ainutlaatuisuuden ja erityisen arvon tunteen, sitä kutsutaan rakastumiseksi (Haapakoski 1998, 135). Ihmisten on hyvin vaikea kuvailla tarkasti, miksi tai miten rakkaus syntyi juuri tähän kyseiseen henkilöön. Jokainen ihminen kokee rakastumisen omalla tavallaan, mutta siihen liittyy kuitenkin tiettyjä samanlaisuuksia eri ihmisen välillä. (Määttä 1999, 24.)

Parisuhte voi syntyä monesta eri syystä. Alberonin (Haapakoski 1998, 136) esittämässä mallissa syy on masennus. Tällöin tyhjä tila elämässä täytetään ihmisellä, johon masentunut voi suunnata tunteensa. (Haapakoski 1998, 136.) Syitä rakastumiseen varmasti on useita, avaan tässä synnyn eri teorioita tarkemmin Määttän (1999) sekä Haapakosken (1998) luokittelemalla tavalla. Jotkut ihmiset valitsevat parisuhteeseen ihmisen, joka on hyvin samanlainen, kuin itse on. Sitä kutsutaan homogamiaksi (Kuvio 1.). Samanlaisuus voi yhdistää esimerkiksi luonteenpiirteissä, harrastuksissa, arvoissa tai uskonnollisissa näkemyksissä. (Määttä 1999, 25; Haapakoski 1998, 136.) Toisia taas kiehtoo toisen ihmisen erilaisuus, jota on selitetty amerikkalaisessa sosiologiassa 1940-luvulla. Tätä kutsutaan vaihtoteoriaksi, komplementaarisuudeksi eli toistensa

täydentävyydeksi. Vaihtoteoria korostaa kumppaneiden tasapainoa erilaisten ominaisuuksien välillä. Teoria perustuu tarpeiden tyydyttämiseen niin, että kumppaneiden tarpeet ovat toisiaan täydentäviä. (Määttä 1999, 47; Haapakoski 1998, 136.)

KUVIO 1. Parisuhteen syntyteorioita

Parisuhteen syntyä voidaan määritellä myös ideaali- ja reaali-valinnalla. Ideaalivalinnassa ihminen suuntaa oman etsimisensä kohti ihmisiä, jotka ovat hänen mukaansa idealistisia partnereita hänelle. Tähän vaikuttavat ihanneominaisuudet, jotka hän tulevalta partnerilta toivoisi, huomioimatta kuinka realistista tällainen partneri on löytää. Realistinen tavoitetaso taas ottaa huomioon realistiset mahdollisuudet ja huomioi ehdokkaat, joilla on riittävästi toivottuja piirteitä ja jotka todennäköisesti myös vastaavat omaan kiinnostukseen. Evoluutiomalli korostaa parinvalinnassa geenien sopivuutta ja jälkeläisten synnyn perustetta. On esitetty väitteitä, että ihmisen säilyminen maailmassa on selitettävissä vain tämän teorian kautta. (Määttä 1999, 50, 53.) Paul McLean väitti 1940-luvulla aivojen kehitysteorialla olevan vaikutusta parinvalintaan. Aivojen kolmikerroksellisuus ja varsinkin sen piilo- eli alitajunnan vaikutus vaikuttaa McLeanin mukaan kumppanivalintaan. Hänen näkemystään on sovellettu sekä eläinten, että ihmisten kiintymysilmiötä selitettäessä. (Määttä 1999, 58.) Kuitenkin Määttä (1999, 62, 78) mukaan on ihmisiä, jotka etsivät kumppania eli parempaa puoliskoa itseään täydentääkseen tai herättääkseen huomiota ympäristössään. Joidenkin tärkein valintakriteeri on ulkonäkö, joka vaikuttaa oleellisesti onko hän se oikea. Miehillä tämä piirre on, Määttä mukaan, kumppaninetsinnässä tärkeämpää kuin naisille. (Määttä 1999, 67.)

Parisuhteen kehitysvaiheet voidaan jaotella kolmeen osaan: symbioosi-, eriytymisen- ja kumppanuuden vaiheeseen. Symbioosivaiheessa pari elää rakastuneina me-tunteen vallitessa. Toisesta nähdään pääasiallisesti vain positiivisia puolia ja negatiiviset puolet sivuutetaan. Rakastunut tekee kaikkensa, jotta toinen osapuoli pysyy hänen luonaan. Tällöin toisen tarpeet ajavat jopa omien tarpeiden ohi. Me-tunne on tärkeä seuraavien vaiheiden jatkuvuuden kannalta. Tässä alkuvaiheessa rakastuneiden seksielämä on molempia osapuolia tyydyttävää ja sitä on usein riittävästi. (Tiilikka, Kankkonen & Suutarla 2006, 8; Haapakoski 1998, 138–139.)

Seuraava vaihe parisuhteessa on eriytymisen vaihe, jossa osapuolet huomaavat olevansa kaksi erillistä ihmistä. Ne piirteet, jotka ennen toivat huumaavan tunteen, täydensivät rakkauden kokonaisuutta, saattavat alkaa jopa ärsyttää. Kumpikin tarvitsee omaa tilaa ja aikaa itselle ja omille tarpeilleen. Tämä vaihe saattaa joskus rasittaa parisuhteen lujuutta ja koettelee rakkauden kestävyyttä. Vaihe on luonnollinen osa parisuhteen kehitystä, vaikkakin joskus vaihe tuo tunteen että kumppanin valinta on ollut väärä. Usein kuulee eronneen sanovan, ”kasvoimme vain erillemme”. Yleensä se tapahtuu juuri tässä vaiheessa, jolloin on aika tehdä kompromisseja omien tarpeiden tyydyttämisen sijaan suhteen hyväksi. Tällöin on varattava aikaa keskustelulle ja omien tarpeiden sekä toiveiden ilmaisuun. Molempien tarpeiden huomioon ottaminen ja molemminpuolinen joustaminen kantavat usein karikoiden yli. (Tiilikka ym. 2006, 8–9.)

Parisuhteen kolmannessa vaiheessa, kumppanuuden vaiheessa, pariskunta osaa antaa tilaa toisille, tukee toista suhteessa sekä on oppinut hyväksymään erilaisuuden. Toisen olemassaolo tuo mielihyvää. Tulee tunne, että tämän ihmisen kanssa haluan vanheta ja ongelmat ovat vain vahvistaneet yhteistä matkaa. Omat ja toisen mieltymykset tunnetaan, niin seksielämässä, kuin sen ulkopuolellakin. Yhteiset kokemukset nousevat tärkeiksi kuten koettu historia, koti, lapset ja lapsenlapset. (Tiilikka ym. 2006, 9.)

2.3 Parisuhde ja perhe nyky-yhteiskunnassa

Elämä naisten ja miesten kesken on muuttunut entistä tasa-arvoisemmaksi ja vapautuneemmaksi: tunteiden ilmaisemista arvostetaan enemmän ja seksuaalisuus on luontevampaa kuin aiemmilla sukupolvilla (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro

perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 13). Tämän päivän perheet kokevat erilaisia haasteita kuin aiemmat sukupolvet. Nykyaikana kaikilla on mahdollisuus erilaiseen itsensä toteuttamiseen kuin ennen ja niin myös onnellisuuden odotukset ovat kasvaneet. Ihanteena on tasavertainen suhde, jossa molemmat, mies ja nainen, ovat tasavertaisia kumppaneja toisilleen. Oikeudet ovat ajaneet nyky-yhteiskunnassamme velvollisuuksien ohi. Aiemmin uhrauduttiin ja palveltiin, mitkä arvot eivät ole nykyaikana enää yhtä vahvoja. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 10.) Nykyään kun rakkaussuhde ei enää tyydytä molempia osapuolia, se lopetetaan. Perheet hajoavat, sillä kokemus yksilön onnesta ajaa perhekuvion jatkuvuuden ohitse. Näin avioerot ja -lapset lisääntyvät. (Eskola 2012.)

Uudenlaiset vapaa-ajan muodot lisäävät edellytyksiä hyvälle perhe-elämälle, mutta kuitenkin on niitä ihmisiä, jotka eivät valintojen vaihtoehtoista huolimatta löydä sisäisesti tyydyttävää parisuhdetta tai perhettä itselleen. Nykyaikana monen perhe-elämän edelle ajavat opiskelut, haasteellinen työ tai sitoutumaton elämäntapa. Taloudellinen epävarmuus opiskelusta tai pätkätöistä voi myös siirtää perheiden perustamista. Vaihtoehtojen lisääntyminen on antanut tilaa omalle päätöksenteolle, mutta vaikeuttanut valintojen tekemistä. Valintojen yltäkylläisyydessä joudutaan arvioimaan mikä on oikeanlainen elämäntapa juuri meidän perheellemme. Nuorten parisuhteiden epävakaus ja lasten hankinnan lykkääminen, jopa sitoutumisen vaikeus ovat isoja kysymyksiä koko yhteiskunnalle. Rajattomat mahdollisuudet ovat houkuttelevampia, kuin rajoittava ja kahlitseva perhe-elämä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 10, 13–14).

Muutokset yhteiskunnassa tuovat vapautta, mutta myös vastuuta. Tärkeintä on muistaa, että omista päätöksistään on kannettava jokaisen vastuu. Se tapahtuu sitä paremmin, mitä tarkemmin on punninnut valintojaan ja niiden seurauksia. Vanhempina, kansalaisina ja kristittyinä tarvitsemme avoimuutta yhteiskunnan kehitykselle, mutta myös kriittistä arviota arvojen ja asenteiden muutoksesta, jotka koskevat perheitä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 15.)

Kirkko on yksi mahdollisuus perhe-elämän tukijana yhteiskunnassamme. Kirkon sekä yhteiskunnan tärkein yhteistyökumppani on perhe. Perheen hyvinvointi vaikuttaa koko

kansakunnan tasapainoon ja elämään. Tulevaisuutemme on hyvä, jos lapsista ja heidän perheistään huolehditaan, sekä annetaan kaikki mahdollinen tuki lapsien turvalliselle ja tasapainoiselle kehitykselle. Yhteistyössä on voimaa, siksi siihen tarvitaan valtiollaan, kirkon ja viranomaisten sekä kansalaisjärjestöjen yhteistyötä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 106.)

3 PARISUHDE RAAMATUSSA

*Kun tuuli puhaltaa, minä nostan purjeeni ja annan mennä:
Elämään minä haluan sisään ja syliin ja keskelle.
Ilman peräsintä vain suuntaa on vaikea löytää,
siksi on rukous lähes ainoa pysyvä elämässäni.
(Karjalainen 1989, 26.)*

Parisuhde Raamatussa on avioliitto. Avioliitto on tietoinen valinta ja vastuunalainen tehtävä kahden ihmisen välillä. Inhimilliseltä perustaltaan se on kahden aikuisen välinen sopimus sitoutua ja ymmärtää toista. ”Sopimus luo avioliiton” kertoo vanha viisaus. Avioliiton sopimuksellisesta luonteesta kertoo myös sanat: ”Kahden kauppa, kolmannen korvapuusti”. Avioliitto on irtautumista vanhemmista, vastuun ottamista ja itsenäisyyttä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 64–65.) Myös Jeesuksen avioliitto-opetuksessa kerrotaan avioparin päätöksenteon merkitys:

Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? Sen tähden mies jättää isänsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako. (Matt. 19: 3–6.)

3.1 Luomiskertomuksen ja syntiinlankeemuksen pohdintaa

Raamatussa Jumala luo maailman. Joka päivä hän luo uutta ja toteaa tuloksen hyväksi. Näin hän loi myös ihmisen. Raamatun näkemys ihmisestä on lohdullinen, Jumalahan loi ihmisen omaksi kuvakseen. (Sopanen & Sopanen 2007, 20.) Jokainen ihminen on laadustaan riippumatta Jumalan yhteyteen kutsuttu, vapaa ja vastuullinen persoona. Hänellä on omatunto, joka muistuttaa velvollisuuksista ja sitoo hänet moraaliseen vastuuseen lähimmäistä ja ympäristöstä. (Lindquist 1998, 33.) Ihmisen arvo on mittaamaton, jokainen meistä on yksilöllinen taideteos. Maan päällä ei ole kahta samanlaista ihmistä. Jos meitä ei olisi täällä, maailmassa olisi meidän kokoisemme aukko. Raamatullinen ihmiskäsitys antaa meille jokaiselle sen arvon, jonka Jumala on tarkoittanut kullekin meille luomistyössään. Mies ja nainen yhdessä ovat heijastus

Jumalasta, kokonaisuus, joka voi luoda itse uutta elämää. (Sopanen & Sopanen 2007, 20.) Jumala sanoi:

Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu. Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. (1. Moos. 1:26–27.)

Luomiskertomuksessa kerrotaan myös kuinka ihminen kaipaa toista ihmistä: ” Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään” (Moos. 2:18). Tämän vuoksi hän loi Moosekselle seuraa, avun, joka oli hänelle sopiva. Häntä kutsuttiin myös nimellä vaimo.

Ja niin herra Jumala vaivutti ihmisen raskaaseen uneen, ja kun hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistaan ja täytti sen paikan lihalla. Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä, ja toi hänet miehen luo. (Moos. 2: 21–22.)

Ensimmäinen ihmispari oli kaunis esimerkki yhteisestä avoimuudesta miehen ja naisen välillä. ”Ja he olivat molemmat alasti, mies ja hänen vaimonsa, eivätkä he tunteneet häpeää”. (1 Moos. 2: 25.) Tämä alastomuus, jonka he jakoivat, oli syvällistä sielun ja hengen alastomuutta. He olivat niin läheisiä toisilleen, ettei salattavaa ollut. Aadam ja Eeva tunsivat toisensa sieluaan myöten. Niin tuli syntiinlankeemus, joka rikkoi tämän kauniin toimivan ykseyden heidän väliltään, katalan käärmeen muodossa. Siitä lähtien mies ja nainen ovat peittäneet sielunsa verholla toisiltaan. Synnin valta sai mahdin ihmisen elämässä. ”Silloin aukenivat heidän molempain silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunanlehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot” (1. Moos. 3: 7). Synti teki ihmisestä epätäydellisen ja toi mukanaan itsekkyyttä. Synti seuraa ihmisiä varjon lailla ja sen valtaa ei kukaan meistä pysty vastustamaan. (Sopanen & Sopanen 2007, 116–117.)

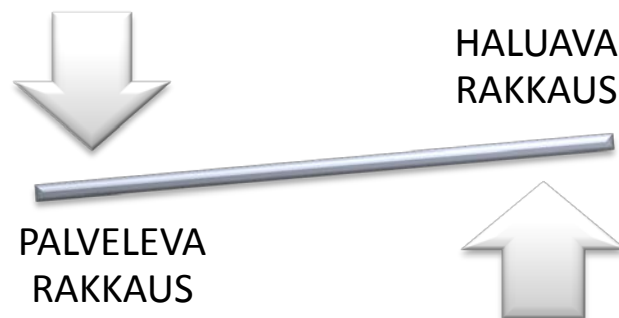
Kristinuskon mukaan ihminen ei ole kykenevä itse parantamaan synnistä aiheutunutta eksistentiaalista hätätilaa. Kristuksen kärsiminen, kuolema ja ylösnousemus ovat hänen syntinsä sovitus. Tähän tilaan Jumala on samaistunut ja jakanut ihmisen hätätilan ja vieraantuneisuuden kanssaan. ”Näin Kristus on itse läsnä ja kohdattavissa ihmisen eksistentiaalisessa hädässä, olipa se sitten nälkää, janoa tai muukalaisuutta, alastomuutta sairautta tai vankeutta”. (Lindquist 1998, 36–37.)

3.2 Haluava ja palveleva rakkaus

Olen minä ennenkin tiennyt ettei meren syvyyttä saata pinnalta arvioida. Sitä vaan en arvannut, että Jumalan rakkaudella ole pohjaa ollenkaan. (Karjalainen 1989, 47.)

Koko ihmiskunnan historian ajan on kerrottu kahdesta erilaisesta rakkauden muodosta: haluavasta ”eros” ja palvelevasta ”agape”. Rakkaus voi olla niin haluavaa ja tavoittelevaa, kuin palvelevaa ja uhrautuvaa rakkautta. Haluava rakkaus tahtoo itselle hyvää. Palveleva rakkaus taas tahtoo toisen parasta. Vaikka ne ovat niin kovin erilaiset, molemmilla on ihmiselämässä tärkeä tehtävänsä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 26.)

Haluava, eroottinen rakkaus kuuluu vanhempien välille. Palveleva rakkaus taas on edellytys hyvälle parisuhteelle. Se on sitoutumista, uskollisuutta ja toisen huomioon ottamista. Ilman näitä elämä köyhtyy oman edun ja onnen tavoittelemiseksi. Pelkkä itselle haluaminen ja oman edun tavoittelu pilaa perhe-elämän, koska palveleva rakkaus yhdistää kaikkia perheenjäseniä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 26.)

KUVIO 2. Haluavan ja palvelevan rakkauden suhde

Jo Vanhassa testamentissa ylistetään naisen ja miehen välistä intohimoa: ”Rakkaus on väkevä kuin kuolema, kiivas ja kyltymätön kuin tuonela. Sen hehku on tulen hehku” (Laul.1. 8:6). Sekä haluava että palveleva rakkaus ovat molemmat Jumalan lahjoja. Jumala on istuttanut itse ihmiseen rakkauden palon, jotta naisen ja miehen väliset suhteet syntyisivät ja elämä jatkuisi. Haluava, intohimoinen rakkaus tarvitsee kuitenkin rinnalleen tasapainottamaan itsensä lahjoittavan, palvelevan rakkauden (Kuvio 2.), joka

etsii toisen parasta. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 26.) ”Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä, rakkaus ei etsi omaa etuaan, ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee totuuden voittaessa” (1 Kor. 13: 1–13). Tämä rakkaus ei katoa koskaan.

Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi (Kol.3:14).

Teidät on kutsuttu vapauteen, veljet. Mutta älkää tämän vapauden varjolla päästäkö itsekästä luontoanne valloilleen, vaan rakastakaa ja palvelkaa toisianne. (Gal.5:13.)

Ennen kaikkea pysykää kestävinä keskinäisessä rakkaudessanne, sillä "rakkaus peittää paljotkin synnit " (1 Piet.4:8).

4 PARISUHTEEN MYÖTÄ- JA VASTATUULET

*Kun purjeet levällään, seilaan elämän merta
tyrskyjen tuivertaessa kaipaen rannan rauhaan.
Tyvenessä odottaessani ikävöin.
Kahden tuulen välissä, minä valitsen elämäni suunnan.
Minä itse sen valitsen, ilon tai ikävän. (Karjalainen 1989, 37.)*

4.1 Hyvinvoiva parisuhde elämänlaadun tuojana

Parisuhteen toimivuudella on suuri merkitys henkiselle hyvinvoinnillemme. Parhaimmillaan yhteiselo kumppanin kanssa antaa puolisoille entistäkin enemmän mahdollisuuksia nauttia hyvinvoinnin kannalta tärkeistä myönteisistä tunteista. Hyvinvoiva parisuhde parantaa elämänlaatua ja lisää onnellisuutta. (Furman 2003, 8.) Jatkuva riitely ja riitaisuus tuottavat suurta vahinkoa myös lasten kehitykselle, kerrotaan Väestöliitossa (2012a). Vanhempien tulisi tehdä kaikkensa Emeryn, Sandbergin ja Rutterin (Salo 2011, 116–117) mielestä, jotta riidat eivät tulisi lasten kuultavaksi. Tämä on ennaltaehkäisevää työtä lasten ongelmien ehkäisemiseksi perheen tasolla. Riitely lisää myös tutkimusten mukaan esimerkiksi lapsen sopeutumis- ja käyttäytymisongelmia. (Salo 2011, 116–117.)

Luotettava ja läheinen ihmissuhdeverkko suojelee ihmistä varsinkin stressaavissa tilanteissa. Läheiset ihmiset, joilta saa lohtua ja jotka suojelevat elämän kolhuissa, ovat tärkeässä roolissa ihmisen terveydelle. Ihmiset, jotka ovat tyytyväisiä parisuhteeseensa, elävät keskimäärin neljä vuotta pidempään ja terveimpinä, kuin eronneet tai onnettomana elävät ihmiset. Onnellisessa parisuhteessa elävillä on todettu vähemmän emotionaalisen tuen puutteesta johtuvia sairauksia. Gottmanin (Määttä 2000, 18) tutkimusten mukaan hyvän parisuhteen edut ovat myös immuniteetin vahvistuminen. Suhteellisen onnellinen parisuhde peittoaa jopa veren valkosolujen kyvyn vastustaa bakteereja. (Määttä 2000, 18.)

Fysiologiset ja emotionaaliset paineet kasvavat, jos emotionaalinen tuki on vähäistä. Tämä altistaa erilaisille sairauksille kuten ahdistukselle, masentuneisuudelle,

väkivallalle, päihteiden käytölle sekä sydän ja verisuonisairauksille. Miehillä sydäntaudin kannalta vaarallisempia tunteita ovat viha ja kiukunpuuskat, kun taas naisilla huolet ja pelko. Toisista huolehtiminen onkin kuormittavaa ja stressaavaa ja synnyttää joskus jopa vihaa lähimpiä ihmisiä kohtaan (Määttä 2000, 18–19).

Taloudellisesti katsottuna parisuhteessa elävät tulevat usein paremmin toimeen kuin yksinelävät. Ihmisen sosioekonomiseen asemaan vaikuttavat hänen koulutuksensa ja työn laatu, mutta Määtän (2000, 19) mukaan naimisissa olevilla on keskimääräisesti paremmat tulot käytettävissään kuin naimattomilla. Tällöin on varaa korkeatasoiseen asumiseen, palveluihin ja elintason. Ihmisen terveyteen ja kuolleisuuteen vaikuttavat oleellisesti elämisen laatu, suuret tulot ja vähäinen köyhtyminen. Näin ajateltuna parisuhde luo tältä osin paremmat hyvinvoinnin edellytykset. Kuitenkin on muistettava, että parisuhde sinänsä ei lisää onnea. Parisuhteen ja onnellisuuden tasapaino on mutkikkaampi asia. Tyytyväiset ja tasapainoiset ihmiset kykenevät pitämään parisuhdetta kukoistavana pidempään kuin onnettomat. Parisuhde on kuin kaksiteräinen miekka. Se voi tuoda osapuolille onnea, terveyttä ja hyvinvointia, mutta myös kaventaa mahdollisuutta toteuttaa itseään, saavuttaa tasapainoa läheisyyden ja erillisyyden välillä. Suhde ei ole ratkaiseva tekijä, vaan sen laatu. (Määttä 2000, 19–20.)

Ainoa ja oikea tapaa hoitaa parisuhdetta ei ole olemassakaan. On niin paljon tapoja, kuin on parisuhteitakin. Kuitenkin tiivistettynä parisuhde on kahden kauppa, jossa molempia osapuolia tarvitaan yhtä paljon. Parisuhdetta voi verrata soutamiseen veneellä. Jos toinen airo puuttuu, vene pyörii ympyrää. Ja jos vain toinen soutaa ja toinen huopaa, vene ei liiku. Yhtä voimakkailla, samanaikaisilla ja -suuntaisilla vedoilla vene liikkuu eteenpäin. Näin mielestäni toimii myös parisuhde.

4.2 Hyvän parisuhteen vaatimukset

*Taivas, johon meri yhdistyy, on kuin rakkautemme viiva.
Kaukainen ja ääretön. (Tekijän kokoama runokokoelma 2012.)*

Parisuhteen perusasioita ovat sitoutuminen kumppaniin ja koko suhteeseen. Parisuhteessa sitoutuminen ja tietoinen päätös elää juuri tämän ihmisen kanssa, auttaa selviämään kriisien yli, joita väistämättä jokaiseen suhteeseen jossain vaiheessa tulee.

Sitoutumista auttaa asenteiden, arvojen ja harrastusten samansuuntaisuus. On kuitenkin muistettava, että liika samankaltaisuus latistaa parisuhdetta ja liika erilaisuus taas saattaa vaikeuttaa toisen ymmärtämistä. (Aukia 1999, 291.)

Hyvä parisuhde rakentuu kunnioitukselle, luottamukselle, rakkaudelle ja anteeksi antamisen periaatteelle (Hämäläinen 2010, 20). Hyvän parisuhteen kannalta ei pidetty tärkeänä puolisoiden samanlaista sosiaalista taustaa tai sitä, ettei puolisoiden välillä olisi erimielisyyksiä. Tärkeimmiksi asioiksi nousivat kyky käsitellä ristiriitoja, samanlaiset elämänarvot sekä avoimuus puhua ja jakaa asioita keskenään. (Paajanen 2003, 20; Määttä 2000, 20.) Floridan Yliopiston tutkija Mc Nulty (Gorman 2012) on päässyt tutkimuksissaan hyvin samaan johtopäätökseen edellä mainittujen henkilöiden kanssa. Häneltä on tullut julki mielenkiintoinen tulos ristiriitojen selvittelyssä. Hän on todennut tärkeäksi asiaksi avioparien kykyä selvittää riidat tarpeen vaatiessa vaikka riitelemällä. Riitelyn katsotaan parantavan parisuhdetta, jos vaihtoehtona on ainainen pettymyksen nieleminen. (Gorman 2012.)

Toisen kunnioittaminen mahdollistuu vain, kun ihminen kunnioittaa ensin itseään ja omaa elämäänsä. Parisuhteessa tarvitaan nöyryyttä myöntää omat virheet ja kykyä sovittaa teot. Myös anteeksiantaminen toiselle, mutta myös itselle on tärkeää. (Hämäläinen 2010, 20.) Monet ovat sitä mieltä, että avioliitto kestää niin kauan kun rakkautta riittää. Sielunhoitaja Edwalds (Aukia 1999, 295–296) on sitä mieltä, että rakkaudella on mahdollisuutensa niin kauan kun avioliitto kestää. Rakkaudella on parisuhteessa paljon tehtävää, koska kykymme antaa anteeksi toiselle riippuu suurelta osalta siitä, kuinka paljon rakastamme toisiamme. (Aukia 1999, 295–296.) Anteeksiantaminen voidaan ilmaista läheisissä ihmissuhteissa myös tekoina ja jopa eleinä. Ihminen joka antaa anteeksi, ilmaisee syvää rakkautta. Ihminen joka saa anteeksi, uskaltaa aloittaa alusta uudelleen. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 36.) Vaikeassa suhteessa on tavallista, että puoliset ovat loukkaantuneet toisiinsa jo kauan sitten ja loukkaantumista ei ole selvitetty. Tämän seurauksena kasaantuvat myöhemmät ongelmat entisten päälle. Ongelmien selvittäminen onkin ensiarvoisen tärkeää heti tilanteen ilmettyä, jotta ongelmat eivät kasautuisi. (Juolasmaa 1998, 316.) Markuksen evankeliumin (11: 25) sanoin: ”Antakaa anteeksi, jos kenellä teistä on jotakin toistansa vastaan, että myös teidän Isänne joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne”.

Parisuhteessa vaikeneminen ei ole kultaa. Puolisoiden välinen viestintä ja kommunikointi ovat yksi tärkeimmistä pilareista toimivassa parisuhteessa. Ilman kommunikointia parisuhde ei toimi. Kommunikointi ei ole kuitenkaan helppo laji, koska väärinymmärryksen riski on usein suuri. Joskus viesti on vaikea saada perille niin, että se ymmärrettäisiin, kuten se oli tarkoitus ymmärtää. Joskus on taas hyvin vaikea keskittyä kuulemaan mitä toinen sanoo. Jos negatiivisia viestejä on tullut toiselle turhan usein, toista ei edes haluta kuulla oikein. Kommunikointi parisuhteiden välillä saattaa olla joskus erittäin haasteellista. (Määttä 2000, 100–103.) Saman totesivat myös Auvinen ja Punkka Pro gradu-tutkielmassaan (2008) tutkiessaan parisuhteen hoitamisen keinoja pikkulasten vanhemmilla. Tutkimuksessa tuli ilmi, että tutkimuksen perheissä ei käytetä usein omien tunteiden puhumista parisuhteen hoitokeinona. Tutkimuksessa havaittiin parisuhdetta hoidettavan useimmin jatkuvuuden osoittamisella, sekä jakamalla vastuuta yhteisistä tehtävistä.

Hyvin monessa kirjassa kehoitetaan harrastamaan yhdessä ja ottamaan yhteistä aikaa esimerkiksi yhteisen lenkkeilyn, taiteen tai uskonnon merkeissä. Kuitenkin tämän on tultava luonnostaan. Mikään teko, mikä tuntuu ponnistelulta tai omille luontaisille ominaisuuksille ylivoimaiselta, ei edesauta suhdetta. Tällainen toiminta voi jopa loitontaa pariskuntia toisistaan. (Aukia 1999, 292.) Varsinkin kiireisiissä lapsiperheissä, jossa vanhempien yhteinen aika on vähissä, olisi arjen lomassa raivattava aikaa yhteisille hetkille parisuhteen hyvinvoinnin tukemiseksi. Parisuhteen arkea on hyvä piristää aika-ajoin. Yhdessä koettu ilo on tärkeä osa toimivaa parisuhdetta. Huumori, leikkimielisyys ja hauskuus ovat oivia mausteita harmaaseen arkeen, mitkä kuuluvat myös aikuisille. (Furman 2003, 15.)

Vastuun jakaminen tasapuolisesti molemmille on keino päästä yhteisiin päämääriin. Tavoitteiden on oltava tärkeitä molemmille, jotta niiden hyväksi kannatta ponnistella. Myös vastavuoroisuuden muistaminen parisuhteen toiminnassa on ensiarvoisen tärkeää. Itsekkyys ja kyky olla antamatta parisuhteen eteen samalla tavalla, mitä toiselta odottaa ei kanna hedelmää. Tästä syntyy parisuhteen välille vinouma, jota on raskasta kestää loputtomasti. (Aukia 1999, 294.)

Psykoterapeutti Ruzs ohjeistaa pareja parempaan suhteeseen tällä tavoin. Hänen mukaansa parisuhteessa elävien ihmisten tulee luoda positiivisia odotuksia

tulevaisuudesta yhdessä. Tätä tulisi tapahtua päivittäin, koska iloiset ajatukset synnyttävät mukavia tunteita parisuhteen välille. Hän kertoo, että toisen huonoon käyttäytymiseen kiinnittää usein turhan paljon huomiota ja toisen käytöksestä tulisi löytää hyviä puolia huonojen sijaan. Ruszin mukaan toisten ajatuksista tulisi olla kiinnostunut jokapäiväisessä elämässä ja kommunikoinnin merkitystä ei hänen mukaansa voi vähätellä. Toisten ajatusten kuuleminen tulisi säilyttää aktiivisena jokapäiväisessä arjessa, kiireestä huolimatta. Kuitenkin parisuhteen säilyttäminen tuoreena, vaatii myös psykoterapeutin mukaan seksielämän aktiivisuutta. Hyvä neuvo on, että ”koskaan ei saa antaa auringon laskea vihan ylle”. Ruszin mukaan paremman suhteen luominen vaatii myös oman ajan ottamista itselle ja itselle tärkeiden asioiden tekemistä yksin. Kuitenkin yhteisen ajan järjestämistä ei ole syytä unohtaa vaativassa ja hektisessä arjessa. (Rusz 2011, 304.)

4.3 Suhteen solmukohdat – vaara ja mahdollisuus

Parisuhteen ongelmissa ihmiset kokevat olevansa ahdingossa, josta ulospääsy on mahdotonta. Tähän ahdistukseen ei ole helppoa ratkaisua. On vain annettava ajan kulua ja uskottava, että jonain päivänä ongelmat selviävät ja toinen on mahdollista löytää uudelleen. Toivo kasvaa aina läpi kivun. Oikotietä onneen ei ole. (Hämäläinen 2010, 208.)

*Kukaan ei kasva pelkässä auringonpaisteessa.
Mitä rajummat myrskyt, sen voimakkaampi kasvu.
(Tekijän kokoama runokokoelma 2012.)*

Elämässä vastaan tulevat kriisit ja ongelmat merkitsevät sekä vaaraa epäonnistua, että mahdollisuutta ylittää esteet. Kriisiajat elämässä saattavat mennä joskus ohi ajan kanssa, joskus niihin on satsattava paljon voimavaroja ja aikaa. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 79.) Tätä kehitystapahtumaa, ongelmien ja kriisien ylitystä, voidaan kuvata tapahtumana, joka on jatkuvaa vaikeuksien voittamista. Vaiheesta toiseen siirtyminen on aina uuteen kriisiin sopeutumista. Jos sopeutuminen on vaikeaa tai jopa mahdotonta, pysähtyy kehitys vaikeuttaen seuraavia vaiheita. (Juolasmaa 1998, 310.) Kuitenkin yhdessä voitettut

vaikeudet lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta parisuhteessa. Samalla voi oppia tuntemaan myös itseään. Näin kumpikin voivat kasvaa myös yksilöinä, mutta yhdessä (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 79).

Gottman ja Notarius (Hawkins, Carrol, Doherty & Willoughby 2004) ovat todenneet, että jos parisuhteessa toimitaan heikoin kommunikaatiokeinoin tai työskentely ongelmien selvittämisessä ei ole vastavuoroista, heikentää se avioliittoa. Tutkimuksissa Halford ja Moore ynnä muut (Hawkins ym. 2004) toteavat että, kaikki parisuhdeongelmista kärsivät voivat saada kyvyn vastavuoroiseen ja ongelmanratkaisukeskeiseen työskentelyyn omassa suhteessaan. Elinvoimaiset parisuhdetaidot voi tutkimusten mukaan avioparien välillä vielä oppia uudelleen. (Hawkins ym. 2004.)

4.3.1 Luonnolliset ja yllättävät kriisit parisuhteessa

Pitkissä parisuhteissa, oli se avioliitto tai avoliitto, kohdataan ihmissuhteisiin liittyvien luonnollisten kehityskriisien lisäksi myös joskus yllättäviäkin vaikeuksia. Osa kriiseistä on kuitenkin estettävissä, mutta kaikkia kriisejä ei voida estää. Estettävissä ovat esimerkiksi alkoholismi, seksuaaliset ongelmat ja väkivalta. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 75.) Väestöliiton mukaan taas parisuhteen pahimmat karikot ovat kokonaisvaltainen kriittisyys, halveksunta, puolustuskannalle asettuminen ja vetäytyminen toista kohtaan. Nämä ovat estettävissä omalla käyttäytymisellä kuten myönteisellä suhtautumisella kumppaniin. Kriittisyyden, toisen kokonaisvaltaisesti arvottomaksi leimaamisen sijaan erimielisyydet ja tunteet voi ilmaista ilman syyttelyä tai moittimista. Halveksunta toista kohtaan heikentää parisuhdetta. Puolustautumisasenteen ja oman vastuun kieltämisen sijaan tulee muistaa vastuun ottaminen omasta käyttäytymisestään. (Väestöliitto 2012d.) Jälkimmäiseen ryhmään eli yllättäviin kriiseihin kuuluvat esimerkiksi sairaudet ja lapsettomuus (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 75).

4.3.2 Solmut uskottomuudesta kommunikaatiovaikeuksiin

Mainitsen tässä joitain parisuhteen solmukohtia, joiden aiheuttamat ongelmat ovat aiheuttaneet Paajanen (2003, 74) tekemässä Perhebarometri tutkimuksessa vastanneiden parisuhteen eron. Tutkimuksessa tärkeimmiksi syiksi nousivat uskottomuus, päihteet, läheisyyden tai rakkauden puute sekä erilaiset elämänarvot ja tavoitteet. (Paajanen 2003, 74.)

Uskottomuuden yli voi päästä, mutta se voi kestää pitkään. Uskottomuuden taustalla on yleensä jokin tiedostamaton tarve, joka nousee helpommin esiin rentoutuessaan esimerkiksi alkoholin alaisena. Tämän ei tarvitse olla merkki siitä, että suhteessa olisi jotain vikaa, vaan varoitus asioiden puhumattomuudesta. Yleensä pettämisellä haetaan elämään jännitystä ja ihailua, jota arjen harmaudessa ei kotoa usein löydy. Tällöin tulisi miettiä, mitä suhteesta puuttuu, jotta tuttu ja turvallinen tyydyttäisi myös näiltä osin molempia osapuolia. Suhteen tulee kehittyä jatkuvasti, jotta se ei jäätyisi paikoilleen. (Rusz 2011, 172.) Säilyäkseen elinvoimaisena rakkaus tarvitsee kasvamista, muuttumista ja uudistumista. Parisuhteen juuttuessa arkitodellisuuden rutiineihin, väärinymmärryksiin sekä pettymyksiin, romantiikan jano ajaa syrjähyppyihin ja työpaikkaromansseihin. Suhteen luvattomuus tuo kaivattua jännitystä urautuneeseen elämään. Tällöin rakastunut keskittää kaiken huomion itseensä ja omiin tunteisiin, sen sijaan että alkaisi tutustua puolisoonsa ja pyrkisi pääsemään valheellisista tunteista takaisin todelliseen rakkauteen. (Aukia 1999, 167.)

Liiallinen alkoholin ja muiden päihteiden käyttö on myös hyvin yleinen syy erolle parisuhteesta (Paajanen 2003, 75). Viimeisen puolen vuosisadan aikana alkoholin käyttö on lisääntynyt Suomessa suuresti. Vuonna 2008 alkoholijuomien tilastoitu kulutus nousi 8,5 litraan asukasta kohti. Määrä on viisinkertaistunut 1950-luvun loppuvuosiin verrattuna. (Päihdelinkki 2006.) Myös huumeiden käyttö on kasvanut 1990-luvulta lähtien (Päihdelinkki 2008). Tampereen perheasian neuvottelukeskukseen mukaan myös vanhempien alkoholinkäyttö on lisääntynyt perheessä. Ongelmana tässä on se, että monet vanhemmat eivät miellä runsastakaan alkoholinkäyttöä ongelmaksi. (Kettunen 2012, 2.)

Rakkaussuhteissa tarvitaan myönteisiä tunteita jotka suovat iloa, rauhoittavat ja tekevät tyytyväiseksi. Läheisyyden ja yhteisen ajan puute on ongelma useassa parisuhteessa. (Rusz 2011,82.) Samaan johtopäätökseen päätyivät myös Juusola ja Määttä opinnäytetyössään (2012) Parisuhde ja sen tukeminen vanhempien kokemana Kuusamon neuvolassa. Työn tavoitteena oli saada tietoa alle kouluikäisten lasten vanhempien kokemista haasteista parisuhteessaan. Tutkimustulokset osoittivat, että vanhempien parisuhteen suurimmaksi haasteeksi muodostui sekä oma, että kahdenkeskinen ajankäyttö. Tribe ja Stanform (Malinen 2011, 14) sekä Pekkola ja Ruuskanen (Malinen 2011, 14) ovat todenneet, että pikkulapsiaikaa ei turhaan kutsuta elämän ruuhkavuosiksi. Ajankäyttötilastojen mukaan kyseinen perhevaihe tuo ajankäytön ongelmia koko perheelle. Erityisesti äideille lasten syntymä tuo kotitöiden lisääntymistä. Lammi -Taskula (Malinen 2011, 14) sekä Salmi (Malinen 2011, 14) ovat myös todenneet, että pikkulapsiperheen isät tekevät pisintä työpäivää koko muuhun työssäkävään väestöön verrattuna. Takalan (Malinen 2011, 14) mukaan työssäkävillä pikkulapsiperheen vanhemmilla on pienempi mahdollisuus vapaa-aikaan, kuin muilla työssäkävillä ihmisillä. Ei siis ihme, vaikka pikkulasten vanhemmat kokevat aikapulaa itselle kuin parisuhteelleen. (Malinen 2011, 14.)

Mustasukkaisuus ja kommunikaatiovaikeudet tuovat usein tullessaan myös ongelmia parisuhteen arkeen. Mustasukkaisuus-ilmio on toisesta liiallista välittämistä, pakonomaista vahtimista, joka saattaa tukahduttaa toisen tilan suhteessa. Se on menettämisen pelkoa, joka voi olla aiheellista tai aiheetonta, riippuen parisuhteesta. Aiheeton mustasukkaisuus saattaa olla sitä potevan puolison psyykkisen sairauden oire. Kuitenkaan voimakaskaan mustasukkaisuuden tunne ei ole sairautta, jos sitä tunteva ei käyttäydy sairaasti. Toisaalta mustasukkainen voi olla myös omaansa todella rakastava ja siksi aidosti yksiavioinen sekä hallitusti mustasukkainen. Mustasukkaisuutta ei voi luokitella hyväksi tai pahaksi asiaksi suhteessa. Tärkeintä on se, ettei mustasukkaisuutta poteva vahingoita teoillaan muita tai tee mitään omien etujensa vastaista. (Aukia 1999, 162–164.)

Ihmisten on vaikea puhua toisilleen ymmärrettävästi eli saada viesti perille sellaisena kuin se oli tarkoitus lähettää. Kommunikaatiovaikeudet ovat yleinen ongelma. Viestintään liittyy monenlaisia väärinkäsityksiä ja se kuinka asiat tulkitaan ja esitetään, ei ole vähäpätöistä. Pisteliäitten ilmaisujen kasannuttua kerääntyy parien välille niin

sanottu vääristynyt negatiivinen lataus. Se ruokkii itse itseään tyytymättömien parien keskusteluissa. Vaikeneminen ei ole kultaa, ainakaan parisuhteessa. Viestintä ja puheyhteyden säilyttäminen on parisuhteen säilyvyydelle erityisen tärkeää. Olennaista negatiivisen viestintäkehän katkaisemisessa on kyky käyttäytyä positiivisesti sen jälkeen, kun on vastaanottanut pahansuopaa puhetta. ”Rakkaus ei etsi omaansa”, sanotaan ensimmäisessä korinttolaiskirjeessäkin. Nöyryys tekee ihmeitä. (Määttä 2000, 104–105.) ”Mitä kylvät, sitä niität” vanha sananlasku sanoo. Elämä yleensä ja parisuhdekin näyttävät toimivan jollain tavalla tämän mukaisesti. Positiivisen palautteen saaminen tekee parisuhteessa todella hyvää ja antaa voimia pitkäksi aikaa eteenpäin. Yksi tärkeimmistä parisuhteen sisällöstä on löytää toisesta positiivisia puolia ja opiskella niiden ilmaisemista puolisolleen. Suhteen hoitamatta jättäminen on varma keino näivettää suhde kuoliaaksi. (Hämäläinen 2010, 90–91.)

4.3.3 Solmuista avioeroon

Avioerot ovat yleisiä nykyään, tämän vuoksi niiden haittavaikutuksia saatetaan aliarvioida ihmisten elämässä. Kynnys eroon on madaltunut, mutta kokemus sen tuskallisuudesta ei ole vähentynyt. Avioeron syitä löytyy monia ja menetykset eron myötä ovat moninaisia. Jos avioparilla on lapsia, ero koskettaa myös heitä. Kuitenkaan sotaisaa suhdetta ei kannata säilyttää vain lasten vuoksi, joskus ero riitoihin voi olla helpotus myös heille. (Määttä 2000, 16–17.)

Yhteiskunnallisena ilmiönä avioeroja on selitetty muun muassa juurettomuudella, asuntovaikeuksilla, yksilökeskeisellä elämäntavalla ja niin edelleen. Yksilöpsykologinen näkökulma katsoo avioerojen syiksi luonteenpiirteitä, kommunikaatiovaikeuksia, kypsymättömyyttä sekä narsistisuutta. Avioerot on nähty jopa moraalien rappeutumisenä. Yhtä ja yhtenäistä syytä avioeroille ei ole löydetty. Kaikkien erot ovat yksilöllisiä eikä syitä voida kaikkiin eroihin yleistää. Keinoa, jolla avioerojen määrää voitaisiin vähentää, ei myöskään ole vielä keksitty. (Määttä 2000, 16–17.)

4.3.4 Koko perhettä koskevat haasteet

Koko perhettä koskevia haasteita on useita. Yleisimpiä niistä ovat esimerkiksi fyysinen ja henkinen väkivalta vanhempien välillä tai parisuhteen vaikeudesta johtuvat mielenterveysongelmat. Myös taloudelliset tekijät sekä elämänkaareen liittyvät kasvukivut, kuten työttömyys, voivat tuoda ongelmia parisuhteeseen. (Paajanen 2003, 69.) Tutkimuksen mukaan (Solantaus, Leinonen & Punamäki 2004) perheen tulotason lasku voi olla riski myös lapsien mielenterveydelle. Tämä johtuu taloudellisten paineiden vaikutuksesta vanhempiin. Ne heikentävät vanhempien mielenterveyttä, vanhemmuuden sekä parisuhteen laatua. (Salo 2011, 30.)

Tärkeitä tutkimustuloksia on ilmennyt useammassa tutkimuksessa parisuhdeongelmien yhteyksistä suoraan lasten psyykkiseen hyvinvointiin. Parke (Salo 2011, 25–26) on todennut tutkimuksissaan, että parisuhteen toimivuus on yhteydessä lasten selviytymiseen ja sopeutumiseen elämässä. Cambell, Parke, Davies ja Cummings (Salo 2011, 25–26) sekä Emery ynnä muut (Salo 2011, 25–26) ovat todenneet tutkimuksissaan, että epäsopu ja ongelmat näkyvät lapsissa muun muassa epäsosiaalisena käyttäytymisenä, sisäisenä ahdistuksena ja kaverisuhteiden ongelmina. Cuin, Congerin ja Lorenzin (Salo 2011, 25–26) tekemä tutkimus osoitti, että vanhempien ongelmien määrän lisääntyessä, ongelmat lisääntyivät myös lapsilla. Lohduttava tieto kuitenkin oli, että parisuhdeongelmien väheneminen näkyi myös lasten ongelmien vähenemisenä. (Salo 2011, 25–26.)

Sirpa Salo tutki väitöskirjassaan (2011) parisuhdeongelmia ja lasten psyykkistä hyvinvointia aiemman lisensiaattityönsä pohjalta. Hänen väitöskirjansa nimi oli Parisuhdeongelmat ja lapsen psyykinen hyvinvointi: kaksi tutkimusnäkökulmaa. Työssään hän osoitti, mitä voidaan tehdä lasten hyvinvoinnin edistämiseksi ainoastaan vanhempien kanssa parisuhdekontekstissa työskentelemällä. Tutkimuksen tärkeimmäksi merkitykseksi nousi esiin huomio, että vanhemmat voivat tukea lastensa psyykkistä hyvinvointia omalla toiminnallaan riitelystä huolimatta. Tutkimus osoitti myös, että työntekijän kanssa ongelmien pohtiminen voi auttaa vanhempia tukemaan lastensa hyvinvointia ja korjaamaan jo syntyneitä ongelmia. Työskentely työntekijän kanssa saattaa auttaa myös muuttamaan perheen vuorovaikutusta vähemmän kuormittavaksi. Työntekijän kannalta tutkimus osoitti, että parisuhdeongelmista kärsivien vanhempien

kanssa työskennellessä lapset on syytä ottaa aina puheeksi. Tämä vaikuttaa lasten hyvinvointia edistäen, mutta myös parisuhteen ongelmia ratkaisten.

4.4 Vanhemmuus ja lapsen hyvä kasvatust

Syntävä lapsi tuo mukanaan usein paljon iloa. Usein ympärillä on joukko läheisistä aikuisia, jotka ovat kuin turvaverkko lapsen ympärillä. Lapsi aloittelee turvallisen verkon varassa ihmiselämäänsä. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 101.) Kuitenkin perhehierarkiassa lapsen syntyminen merkitsee suurta rakennemuutosta. Parisuhteen ja puolisona olemisen lisäksi on omaksuttava vanhemmuus. Tämä ei aina ole helppoa. (Haapakoski 1998, 144.)

Parisuhteen laatua lapsen synnyttyä perheeseen on tutkittu paljon. Twengen ynnä muut (Malinen 2011, 27–28) väittävät, että parisuhteen laatu heikkenee vanhemmuuden myötä. Parisuhteessa elävät vanhemmat ovat tyytymättömämpiä parisuhteeseensa kuin lapsettomat parit, koska lapsiperheen arki on haastavaa. Myönteisiäkin muutoksia parisuhteessa tapahtuu vanhemmuuden myötä, toteavat Gottman ja Notarius Malisen (2011, 27–28) tutkimuksessa. Dewin ja Wilcox (Malinen 2011, 27–28) ovat tutkineet parisuhdetyytyväisyyttä pitkittäistutkimuksella ja todenneet yli 50 % vanhemmiksi tulleiden äitien parisuhdetyytyväisyyden pysyneen joko samana tai kasvaneen. Kuitenkin heikkenikö tyytyväisyys vai ei, oli suoraan verrannollinen siihen kuinka paljon pariskunta viettivät aikaa yhdessä ja kuinka reiluksi kotitöiden jakaminen koettiin. (Malinen 2011, 27–28.)

Kaisa Malinen (2011) tutki Jyväskylän Yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa tekemässään väitöskirjassaan parisuhdetta pikkulapsiperheessä. Tutkimuksessaan hän keskittyi ottamaan selvää alle kouluikäisten vanhempien parisuhteen laatuun ja hoitamiseen liittyviä asioita. Tutkimus toteutettiin mixed method-otteella sekä typologisella lähestymistavalla. Tutkimuksessa pyrittiin löytämään tuloksia parien tutkimisella, maiden välisellä tutkimuksella ja päiväkirjamenetelmin. Tutkimukset osoittivat, että tyytyväinen puoliso on usein myös tyytyväinen vanhempi. Tutkimuksista kävi myös ilmi, että parisuhteen hoitaminen kytkeytyi sekä positiiviseen

että negatiiviseen parisuhteen laatuun ja että lasten rooli oli korostunut vanhempien luokittelemisissa hyvissä parisuhdehetkissä.

Lapsen syntyminen tuo väistämättä muutoksia vanhempien väliseen suhteeseen. Lapsen hoitaminen on parisuhteessa molempien yhteinen tehtävä. Joskus mies tuntee jäävänsä äidin ja lapsen symbioottisen suhteen ulkopuolelle ja olevansa kuin yksin. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 101.) Isien rooli on kuitenkin yhteiskunnassamme vahvistunut ja monipuolistunut perheen arjessa sekä äidin tukena, että lapsen erilaisena hoitajana (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 101; Haapakoski 1998, 146). Lapsen äiti taas tarvitsee mieheltään niin konkreettista apua kuin henkistäkin tukea äitiyden alkuvaiheessa (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 101). Kummallakin vanhemmalla on tärkeä rooli, odotusajasta lähtien. Molempien vanhempien osallistuessa perhe-elämän arkeen, yhteenkuuluvuus vahvistuu. Puolisoiden kahdenkeskisten asioiden käsittely lisää kiintymystä ja kumppanuutta, tämä on taas lapsen etu. Tämä teoria vahvistaa väitteen, että vanhempien hyvä suhde on lapsen paras koti. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 101–102.)

Myös tutkimukset osoittavat, että parisuhteen tila vaikuttaa vanhemmuuden laatuun. Hyvää vanhemmuutta ja hyvinvoivaa perhettä on hankala toteuttaa jos parisuhde ei toimi. (Väestöliitto 2012 b; Hellsten 2003, 96; Sinkkonen 2012; Malinen 2011, 47.) Pulkkinen (Salo 2011, 13) uskoo, että kodin ihmissuhteilla on myös suuri merkitys lapsen kasvuun ja kehitykseen. Suotuisissa kotioloissa, kuten säännöllisyydellä ja turvallisuudella, lapsi omaksuu sosiaalisesti vastuullista käyttäytymistä ja varttuu hyvinvoivaksi nuoreksi ja aikuiseksi. Hyvinvoinnin perusta luodaan kodin lämpimistä ihmissuhteista ja kuulumisesta yhteisöön. (Salo 2011, 13.) Itse olen asiasta täysin samaa mieltä ja uskon vanhempien keskinäisen suhteen vaikuttavan lapsen hyvinvointiin. Lapsi oppii vanhemmiltaan kuinka toista voi kohdella ja miten ihmisten välinen kanssakäyminen tapahtuu. Toisiaan arvostavat ja rakastavat vanhemmat saavat varmasti myös toisia ihmisiä arvostavaa jälkikasvua.

Syntymästä teini-ikään lapsi on henkisesti, fyysisesti, emotionaalisesti kuin taloudellisesti riippuvainen vanhemmistaan. Aikuiset vaikuttavat ratkaisevasti lapsen

kehitykseen niin psyykkiseen, sosiaaliseen kuin moraaliseenkin. Vanhempien tehtävä on haasteellinen, koska lapsi on haavoittuva. Lapsen kuuntelemisella on tärkeä merkitys hänen kehitykselleen. Kiireetön yhdessä vietetty aika on perusedellytys hyvälle kasvulle. Tässä ovat kirkossa laaditut kymmenen teesiä vanhemmuudesta ja lapsen hyvästä elämästä ohjeeksi aikuisille ja vanhemmille:

1. Lahjoita lapsellesi lapsuus
2. Uskalla olla aikuinen
3. Ole läsnä lapsellesi
4. Anna aikaa aikuisten elämälle
5. Hyväksy lapsesi ainutlaatuisuus
6. Suojele lastasi turhalta tiedolta
7. Sitoudu vanhemmuuteen
8. Aseta rajoja, mutta anna vapautta
9. Ole tärkein lapsellesi
10. Varjele lapsuutta

(Rakkauden lahja 2009, 102.)

Lapset tarvitsevat aikaa ja turvallisuutta kasvaakseen ikävaiheensa ja omien edellytystensä mukaisesti. Perheen sisäinen rakkaus, johon kuuluu arkisia tapoja ja yksinkertaisia asioita, kantaa lasta pitkälle tulevaisuuteen. Lapsen vaatimukset elämälle eivät ole isoja: tuttu päivärytmi, riittävä uni ja aikuisen syli, yhdessäolo, kohtuullinen siisteys sekä rauhallinen elämänmeno. Turvallinen ja hyvä elämä ei vaadi erikoisuuksia eikä erikoisia harrastuksia. Vahvan perustan antaa turvallisen aikuisen läsnäolo. Ihan tavallinen elämä riittää lapselle. (Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta 2008, 109.)

5 ENNALTAEHKÄISY PERHEESSÄ – MATKAN KOMPASSI

*Aamun kirkkaudessa matkaan lähtö oli helppoa
näin rannan ja ulapan äärettömyyden
voimanikin näin ja tiesin sen riittävän.
Kun sumu nousi saaren takaa,
minä huomasin
unohtaneeni kompassin. (Karjalainen 1989, 36.)*

Ennaltaehkäisyn ajatellaan yleensä tarkoittavan ongelmatilanteisiin varautumista ja varhaisempaa puuttumista ongelmiin. Omasta mielestäni ennaltaehkäisyä on se toiminta, jota voidaan tehdä, ennen kuin minkäänlaisia ongelmia on ilmennyt. Mielestäni ennaltaehkäisyyn kannattaisi panostaa enemmän jo ennen ongelmien ilmenemistä, koska työllä tähdätään juuri siihen, ettei ongelmia ilmenisi. Ennaltaehkäisy ei välttämättä maksa mitään ja joka tapauksessa se tulee aina halvemmaksi kuin pitkälle kehittyneen ongelman hoitaminen. Parisuhteiden ongelmista puhuttaessa ennaltaehkäisy on myös niin sanottua lastensuojelua. Pitkälle kehittyneet ja hoitamattomat parisuhdeongelmat lapsiperheessä vaikuttavat väistämättä myös koko perheeseen, lapsia unohtamatta.

5.1 Solmujen ennaltaehkäisy ja purku seurakunnan keinoin

Seurakuntien ylläpitämä Perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa mahdollisuuden tutkia tasapuolisesti parisuhteen vahvuuksia ja kehityshaasteita sekä etsiä näkökulmia vaikeuksien ratkaisemiseksi. Perheasiain neuvottelukeskus palvelee parisuhteen pulmissa neuvotteluapuna, lähinnä yhteisin keskusteluin. Pariskunnat voivat osallistua työskentelyyn yhdessä tai erikseen, tarvittaessa myös koko perheen kanssa. Erityisesti erotilanteessa pyritään tapamaamaan koko perhe yhdessä. (Jyväskylän seurakunta i.a.) Kriiseissä pyritään huomioimaan myös lasten näkökulma. Esimerkiksi erotilanteessa työntekijät keskustelevat vanhempien kanssa mitä ero merkitsee lapsille ja miten heidän elämänsä järjestetään eron jälkeen, kerrotaan Tampereen perheasiain neuvottelukeskuksesta. (Kettunen 2012, 2.) Perheasiain neuvottelukeskuksissa saatava perheterapia antaa hyvät lähtökohdat myös edistää puolisoitten välistä yhteisymmärrystä ja vuorovaikutusta (Kiiski 2009, 45). Salon tutkimus (2011) tukee Kiiskan mielipidettä.

Salon tutkimustuloksista käy ilmi, että työntekijän kanssa asioista pohtiminen voi auttaa muuttamaan perheen vuorovaikutusta vähemmän kuormittavaksi.

Neuvottelujen jatkuminen vaihtelee parisuhteen tarpeen mukaan, mutta keskimäärin tapaamisia on noin viisi. Neuvotteluihin hakeudutaan soittamalla tai sähköpostilla. (Jyväskylän seurakunta i.a.) Jyväskylän seurakunnan perheasiain neuvottelukunnasta kerrotaan, että niin sanottu puskaradio toimii usein hyvin myös yhteydenottokeinona (Sirpa Salo henkilökohtainen tiedonanto 20.2.2012). Keski-Suomen seurakunnat tarjoavat mahdollisuuden maksuttomiin neuvotteluihin kaikille alueellaan asuville, riippumatta siitä, ovatko he kirkon jäseniä vai ei (Jyväskylän seurakunta i.a.). Jyväskylän seurakunnan perheasiain neuvottelukunnan Johtaja Salo (henkilökohtainen tiedonanto 20.2.2012) kertoo, että parisuhteen ennaltaehkäisevään työhön ei pienillä resursseilla ja asiakaspaineen alla ole saatu panostettua kuten olisi haluttu. Työtä olisi lähitulevaisuudessa kuitenkin tarkoitus lisätä työnkuvaan. Avun hakemisen kynnyks on perheillä madaltunut, kerrotaan Tampereen perheasiain neuvottelukeskuksesta. ”Ilmeisesti kirkkoon luotetaan ja uskotaan, että elämän kolhiessa kannattaa kääntyä kirkon puoleen.” (Kettunen 2012, 2.)

Seurakunnan järjestämä lapsi- ja perhetyö on myös parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyä lapsiperheessä. Diakoniatyö yhdessä lapsi- ja perhetyön kanssa järjestää koko perheen yhdessäoloon tarkoitettuja tempauksia, tapahtumia ja leirejä, joiden tarkoitus on saattaa perhe kiireettömästi yhteen ja saada mukavaa ajanvietettä koko perheen voimin. Myös kotikäynnit, ja tarpeen vaatiessa muutkin työmuodot, ovat mahdollisia perhetyössä parisuhteen ja perhe-elämän vaikeuksien tukemiseen.

Sielunhoito on myös yksi seurakunnan antamista palveluista. Sitä on tarkoitettu kaikille sitä haluaville ihmisille. Sielunhoito on vuorovaikutuksellinen prosessi, jossa sielunhoitaja auttaa lähimmäistä muun muassa kuuntelemalla ja keskustelemalla häntä askarruttavissa kysymyksissä ja ongelmissa. Kysymykset voivat liittyä arkipäivän selviämisestä tai talousvaikeuksista parisuhdeongelmiin tai uskon kysymyksiin. Sielunhoidollisessa prosessissa vaikeisiin elämäntilanteisiin pyritään saamaan uusia näkökulmia ja asiakasta rohkaistaan elämään vastuullisesti oman elämänsä vaikuttajana. (Kiiski 2009, 85.)

Uskon ja rukouksen merkitystä parisuhdeasioissa, kun elämässä yleensä, ei sovi vähätellä. Jokainen avioliitto on pyhä. Sitä ei tee pyhäksi parisuhteen hengellinen mitta, vaan Jumala, joka on avioliiton asettanut. Toimivan suhteen perustana täytyy olla vakaa ja luja. Parhaan perustan vakaalle suhteelle luo Jumala, taivaan ja maan luoja. (Sopanen & Sopanen 2007, 54–55.) Aukia kertoo, että useissa tutkimuksissa on todettu, että myönteisellä asenteella uskontoon sekä hartaudenharjoituksilla, on positiivinen vaikutus parisuhteeseen ja samalla koko perheeseen (Aukia 1999, 135).

Rukous on tehokkain ja tärkein, mutta myös vaativin osa-alue hengellisessä elämässä. Se on kokonaisvaltaista toimintaa, joka ilmaisee ihmisen sielun ja ruumiin yhteyttä. Rukous koskettaa koko ihmistä ja kertoo ihmisen kokonaisvaltaisesta ykseydestä. (Häyrynen, Kotila & Vatanen (toim.) 2003, 41.) Jos molemmat osapuolet ovat hoitaneet oman suhteensa Jumalaan kuntoon ja pitäneet sitä yllä omilla rukoushetkissään, seurakuntayhteydestä nauttien, on heillä merkittävä etu puolellaan. Etu on vahva ja yhteinen arvopohja koko elämää ja avioliittoa varten. Yhteisillä arvoilla on parisuhteen onnistumisen kannalta suuri merkitys. Tällaisia arvoja ovat muun muassa rehellisyys, avoimuus ja toisen ihmisen kunnioittaminen. Syvin yhteinen arvopohja yhteiselle elämälle onkin suhde Jumalaan. Luottamus ja usko Häneen, joka on nyt, on ollut ja tulee aina olemaan. (Sopanen & Sopanen 2007, 54–55.)

5.2 Kristillisten järjestöjen tarjoamat palvelut

Eri kristilliset järjestöt tarjoavat myös parisuhteelle ja avioliitolle erilaisia palveluita. Tällaisia ovat esimerkiksi Kataja ry, Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys (NMKY) ja Kansan Raamattuseura (KRS).

Kataja ry on vuonna 1994 perustettu yhdistys. Ajatus yhdistyksen perustamiseen lähti tarpeesta koota yhteen eri parisuhde- ja avioparityötä tekeviä järjestöjä. Yhdistyksellä on kirkolliset juuret, mutta toimii tällä hetkellä voimakkaasti myös kirkon ulkopuolella, mahdollistaen näin ”jokamiehen oikeudet” parisuhteen hoitoon. Kataja ry yhdistys toimii perheen ja sen yhteistyökyvyn tukemiseksi lisäämällä ihmisten itsetuntemusta, viestintätaitoja ja luovaa ongelmanratkaisua. Yhdistyksen erikoisosaamisena on tukea parisuhdetta, joka on perheen ydinsuhde. Yhdistys tukee toiminnassaan naisen ja

miehen toisiinsa sitoutunutta ja vastavuoroista kumppanuutta. Kataja ry kokoaa parisuhteeseen liittyvää tietoa, seuraa maassamme tapahtuvaa kehitystä parisuhdetyön saralla ja ideoi ja kehittää uusia muotoja tehdä työtä muun muassa parisuhteen hyvinvoinnin tukemiseksi. Hyvin suosittuja ovat erilaiset luennot ja kurssit kuten ”Solmuja parisuhteessa” ja ”Rikasta minua!”- kurssit. (Kataja-parisuhdekeskus ry. i.a.)

Nuorten Miesten Kristillinen yhdistys toimii kansainvälisesti ja on tätä nykyä maailman suurin ei-poliittinen nuorisoliike. Toiminta perustuu niin sanotulle ”kolmio-periaatteelle”, jossa fyysinen, henkinen ja hengellinen kasvu ovat kaikki yhtä tärkeitä tasapainoisen ihmisen kehitykselle. (Helsinki NMKY i.a) Helsingin Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen avioliittotyö käsittää avioliittoleirit ja -seminaarit, lasten leirit, mies- ja naistyön sekä raamattupiiri- ja rukoustoiminnan. Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys kouluttaa myös luennoitsijoita ja vertaisryhmien ohjaajia perhetyöhön. (Helsinki NMKY. Avioliittotyö. i.a.)

Kristillisen järjestöjen piirissä toimii muun muassa Kansan Raamattuseuran Säätiö (KRS) järjestää avioparityötä monien muiden järjestöjen ohella. Kansan Raamattuseuran Säätiö on luterilaisen kirkon piirissä toimiva valtakunnallinen evankelioimisjärjestö. Toiminta perustuu sanoihin: elämme armosta, kerromme Jeesuksesta. Säätiö rohkaisee ihmisiä uskomaan Jeesukseen Kristukseen omana Vapahtajanaan ja tuomaan toisiakin hänen yhteyteensä. (Kansan Raamattuseura 2012.) Säätiö tekee myös avioparityötä, joka kulkee nimellä Samassa veneessä -avioparityö. Kansan Raamattu Seuran avioparityön tavoite on, kuten muissakin järjestöissä, että perheet voisivat paremmin. Avioliitto, jossa tullaan hyväksytyksi ja kohdatuksi, auttaa voimaan hyvin vaikka elämässä olisi vastoinkäymisiä ja kuormittavia tekijöitä. Työn puitteissa järjestetään parisuhteen huolto leirejä, kursseja sekä tapahtumia. Tunnetuimpana työmuotona mainittakoon Solmuja parisuhteessa -kurssi. (Kansan Raamattuseura i.a.)

5.3 Kuntien tarjoamat palvelut

Kuntien velvollisuutena on järjestää kaikille asukkailleen sosiaali- ja terveyspalveluja. Sosiaali- ja terveyspalveluihin kuuluu myös sosiaalihuolto, joka on määritelty

sosiaalihuoltolaissa. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012a.) Sosiaalihuollolla tarkoitetaan kuntien järjestämää sosiaalityötä, sosiaalipäivystystä, lasten- ja perheiden palveluita, päihdetyötä ja -palveluita sekä ikäihmisten palveluita. Se tukee jokaisen tuen tarpeessa olevan ihmisen voimavaroja sekä auttaa yksilöjen ja perheiden omaehtoista selviytymistä. Tavoitteena on syrjäytymisen ehkäisy ja sosiaalisten ongelmien ratkaiseminen. Näillä toimenpiteillä ylläpidetään yksilön ja perheen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Lasten- ja perheiden palvelujen piiriin kuuluvat esimerkiksi päivähoito, lastensuojelu ja kasvatusta- ja perheneuvonta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012b.)

Lastensuojelun avulla pyritään mahdollistamaan kaikille lapsille turvallinen ja virikkeellinen kasvuympäristö, tasapainoinen kehitys ja etusija erityiseen suojeluun. Lastensuojelua on pyrkimys vaikuttaa yleisiin kasvuolosuhteisiin, tukemaan huoltajia kasvatustyössä sekä järjestämällä perhe- ja yksilökohtaista lastensuojelua. Lastensuojelulain mukaan alle 18-vuotias luokitellaan lapseksi ja alle 21-vuotias nuoreksi. Kunnan vastuu nuoren jälkihuollosta päättyy kun nuori täyttää 21 vuotta. Kunta on velvoitettu toimimaan lastensuojelun saralla kolmella eri tasolla: ennaltaehkäisevässä lastensuojelussa, avohuollon tukitoimissa ja huostaanotossa sekä niitä seuraavissa lastensuojelutoimenpiteissä. (Taipale 2006, 165.)

Yhteiskunta on muuttunut viimeisten vuosikymmenten ajan kiihtyvästi. Muuttoliike kasvukeskuksiin on tuonut perheille tunnetta juurettomuudesta ja sukulaisten tuen puuttuminen saattaa vaikeuttaa perheiden arkea. Kilpailukyky, globalisaatio sekä yksilön selviytyminen ovat tuoneet perheille muutosta arkeen. Lastensuojelulle asettavat haasteita vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmat, työttömyys ja siitä johtuva syrjäytyminen. Työssäkäyvien kiihtyvä työtahti johtaa usein vanhempien uupumiseen. Lastensuojelu pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnan rakenteellisia muutoksia uhkaaviin tekijöihin, lapsen ja nuoren tasapainoisen ja turvallisen kasvun ja kehityksen tukemisella ennaltaehkäisevästi. Jokaisen kunnan on järjestettävä toimintansa niin, että lapsen- ja nuorten erityisen tuen tarve tulee selville ja siihen voidaan ajoissa vastata. Ensisijaisia toimia lastensuojelulain mukaan ovat kunnalla avohuollon tukitoimet kuten lastensuojeluilmoituksen tekeminen, tukiperhe, perhetyöntekijän käynnit, harrastusten tai lomien tukeminen ja niin edelleen. Sosiaalilautakunnalla on oikeus ottaa lapsi tai nuori huostaan, jos hänen terveytensä tai kasvuolonsa vaarantuvat kodissa tai hän itse

vaarantaa terveyttään tai kehitystään esimerkiksi päihteillä tai vakavilla rikoksilla.
(Taipale 2006, 165–167.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

6.1 Lähtökohdat ja yhteistyökumppani

Opinnäytetyöni sai alkunsa syksyllä 2011. Sovin tapaamisen sähköpostitse lapsityönohjaajana Palokassa toimineen henkilön sekä yhden lastenohjaajan kanssa. Palaverissa mietimme yhdessä työelämälähtöistä aihetta opinnäytetyölleni. Keskustelussa nousi esiin yhtenä vaihtoehtona parisuhdeongelmat ja ajatuksemme asiasta kohtasivat. Parisuhdeaihetta ole Palokassa tutkittu, vaikka alue on lapsiperheitä vetävä taajama (Kuntalaisaloite Jyväskylän valtuustolle 2008). Seurakunnassa luvattiin käyttää tuloksia uusien toimintamuotojen kehittelyyn, jos sellaisia nousisi työn kautta esiin. Päätin myöhemmin tarkentaa näkökulmani koskemaan juuri parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyyn lapsiperheissä, koska sitä ei ollut tutkittu Palokassa ja aihe henkilökohtaisesti kiinnosti minua. Tarkastelen tutkimuksessa myös Palokan seurakunnan parisuhdetyöhön liittyvien uusien palvelumuotojen tarpeellisuutta vanhempien näkökulmasta.

Teimme yhteistyösopimuksen tammikuussa 2012 virassa sijaisena toimivan lapsityönohjaaja kanssa. Aiemmin tapaamani lapsityönohjaaja oli siirtynyt muihin töihin, mutta yhteistyömme jatkui vuoden 2012 puolella virkaa sijaistavan lapsityöohjan kanssa. Tällöin sovimme myös työn yksityiskohdista tutkimukseen liittyen. Lapsityönohjaaja lupasi auttaa kyselyn suunnitteluun sekä julkaisemiseen liittyvissä asioissa, työn etenemisen mukaan. Teimme alustavia aikataulullisia suunnitelmia tutkimuksen suhteen.

6.2 Tavoitteet ja tutkimusongelmat

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa parisuhteiden arkea Palokan seudun lapsiperheissä. Tutkimuksella kerättiin myös tietoa parisuhteessa elävien vanhempien mielipiteitä parisuhteen hoitoon ja ongelmien ennaltaehkäisyyn liittyen. Tavoitteena oli

myös saada vanhemmat miettimään heille tärkeitä, uusia keinoja parisuhdeongelmien ennaltaehkäisemiseksi Palokan alue seurakunnan käyttöön.

Heikkilä kertoo että, tutkimusongelma on se, johon tutkimuksella pyritään saamaan ratkaisu. Yleensä se on kysymykseksi muotoiltu asia, joka ratkaisee tutkimusmenetelmän yhdessä tutkimuksen tavoitteen kanssa. (Heikkilä 2005, 14.) Tutkimusongelman muotoileminen on yleensä vaikeampaa, kuin tutkimuksen ratkaiseminen. Tutkimusongelmat tulisi tämän vuoksi tarkkaan harkiten muotoilla ennen kuin aletaan varsinaiseen aineiston keruuseen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 125–126.) Ongelma tai ongelmat voidaan muuttaa Kananen mukaan kysymyksiksi, joihin haetaan vastaukset tutkittavasta ilmiöstä. Kysymykset luovat pohjan koko työlle ja ne ovat usein myös pohja sisällysluettelolle. Jos tutkija onnistuu muokkaamaan tutkimusongelman kysymyksiksi, joihin työ antaa vastaukset, ovat kirjoittamisen ongelmat voitettu. (Kananen 2011, 14.)

Tutkimusongelmani olivat:

- Kuinka tärkeänä lapsiperheiden vanhemmat pitävät parisuhteensa hyvinvointia? Kuinka parisuhdetta hoidetaan lapsiperheessä?
- Kuinka tärkeää on parisuhdeongelmien ennaltaehkäisy? Mitkä ovat tyypillisimpiä parisuhdeongelmia lapsiperheessä?
- Ovatko lapsiperheiden vanhemmat käyttäneet seurakunnan parisuhdepalveluja? Onko heillä uusia palveluideoita?

6.3 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimusaineistoni perusjoukko koostui Palokassa asuvien lapsiperheiden vanhemmista, joilla on tällä hetkellä parisuhde. Tarkemmin määriteltynä perusjoukko on Palokan alue seurakunnan perhekerhoissa eli perhepysäkeissä käyvät parisuhteessa elävät vanhemmat: äidit ja isät. Perhekerhoissa käy alle kouluikäisten lasten perinteisiä perheitä, jossa ovat molemmat vanhemmat sekä yksinhuoltajaperheitä. Koska tutkimukseni koski lapsiperheessä olevien parisuhteen hoitoa, minun oli otettava huomioon perheiden erilaisuus tutkimuksessani ja kysymysten asettelussa. Tutkimuksen

lähtökohta oli kuitenkin perhe ja parisuhde miehen ja naisen välillä. Jos työhön olisi liitetty muutkin eri perhemallit kuten yksinhuoltajat, uusioperheet tai samaa sukupuolta olevien parien perheet, olisi työstä tullut liian laaja.

Alkuun aion rajata tutkimushenkilöiksi vain Palokan perhekerhossa käyvien alle 3-vuotiaiden lasten vanhempia. Päätin laajentaa otoskokoa kaikkia perhekerhossa käyviä parisuhteessa olevia lapsiperheitä koskevaksi, jotta saan tarpeeksi aineistoa kokoon. Saadessani tietää perhekerhoissa kävijöiden määrän, pelkonani oli tulosten jäävän liian suppeiksi vain alle 3-vuotiaiden lasten vanhempia tutkittaessa. Tämä on syy, miksi päätin laajentaa perusjoukkoa kaikkiin Palokassa asuviin perhekerhossa käyviin ja parisuhteessa eläviin lapsiperheiden vanhempiin.

Perhekerhot pidetään fyysisesti neljässä eri pisteessä: Kirrissä, Mannilassa, kirkon toimipisteessä Palokassa sekä Ritoharjussa. Jokainen kerho toimii kerran viikossa, kaikki eri päivinä. Kävijöiden määrä, kaikista kerhoista laskettuna, on talviseen aikaan noin 150–160 kpl, mutta kevään lähetessä perusjoukko vähenee noin sataan henkilöön.

6.4 Tutkimusote ja -menetelmä

Opinnäytetyöni oli kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Kvantitatiivista tutkimusta voidaan nimittää myös tilastolliseksi tutkimukseksi. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa asioita kuvataan numeeristen suureiden avulla ja tulosten havainnollistamisessa apuna käytetään taulukoita sekä kuvioita. (Heikkilä 2005, 18.) Tutkimukseni oli myös kokonaistutkimus, koska tutkin koko perusjoukon eli kaikki Palokan seudulla perhekerhoissa käyviä ja parisuhteessa eläviä pikkulasten vanhempia. Tutkimus voi olla Heikkilän (2005) mukaan joko kokonaistutkimus, jolloin koko perusjoukko tutkitaan tai otantatutkimus, jolloin vain tietty perusjoukon osa eli otos tutkitaan. Otos on edustava pienoiskuva perusjoukosta. (Heikkilä 2005, 14.) Työelämäohjaajani mukaan perusjoukko pieneni kevättä kohti ja kyselyn valmistuminen aikataulussa oli myös epävarmaa opintokiireiden vuoksi. Luotettavien tutkimustulosten saamiseksi valitsin kokonaistutkimuksen otantatutkimuksen sijaan.

Tutkimusmenetelmäksi valitsin kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen ja siihen liittyvän tyypillisen standardoidun kyselyn menetelmän. Lähtökohtana on tutkimusongelma, johon haetaan vastausta ja se ratkaistaan tiedolla (Kananen 2011, 11). Keräsin kyselylomakkeella primääriaineistoni. Suunnitelmallista kysely- tai haastattelututkimusta nimitetään survey-tutkimukseksi (Heikkilä 2005, 19). Standardoituus tarkoittaa taas sitä, että halutessa kysymykseen vastauksen, kysymys kysytään kaikilta vastaajilta täsmälleen samalla tavalla (Hirsjärvi ym. 2009, 193). Tekijät kehottivat myös tutkimuksen tekijää muistamaan, että aika ja muut voimavarat on otettava aina huomioon tutkimuksen teossa (Hirsjärvi ym. 2009, 185). Ajankäytön, motivaation, taloudellisuuden ja jaksamisen huomioineena valitsin tutkimusmenetelmäkseni standardoidun survey-tutkimuksen.

Jokaisessa aineistonkeruumenetelmässä on hyvät ja huonot puolensa. Kyselytutkimus, jonka itse valitsin tutkimusmenetelmäkseni tutkiessani parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyä lapsiperheessä, oli tehokas tapa saada tietoa. Sillä saattoi kysyä monia asioita isoltakin tutkimusryhmältä. Huolellisesti suunniteltu kysely on nopea käsitellä tallennettuun muotoon ja analysoida tietokonetta käyttäen. Valmiiksi laaditut tilastolliset analyysitavat ja raportointimuodot helpottavat aineiston analyysia. Verkkokyselyn eli www-kyselyn edut ovat myös siinä, että se on nopea tiedonkeruumenetelmä arkaluontoisissa kysymyksissä, vastaajien anonyymius säilyy ja oheismateriaalien käyttömahdollisuus hyvä. Kuitenkin luotettavuutta heikentäviksi seikoiksi voidaan todeta että, vastausten tarkkuus on kyseenalainen, väärinkäsitysten mahdollisuus on suuri ja lisähavaintojen tekemahdollisuutta ei ole. (Heikkilä 2005, 18–20.) Kato (vastaamattomuus) saattaa nousta kyselyssä joskus suureksi (Hirsjärvi ym. 2009, 195).

6.5 Tutkimuslomakkeen laatiminen ja aineiston keruu

Tein tutkimukseni verkkokyselynä Palokan alue seurakunnan nettisivuilla, koska suurimmalla osalla perheistä on Internet käytössä ja se oli myös budjetilleni sopivin vaihtoehto. Ennen tutkimuksen aukeamista, laadin motivointikirjeen tutkimukseen osallistumisesta (Liite 1.). Motivointikirjeessä pyrin selkeästi kertomaan kyselyn olevan parisuhteessa oleville lapsiperheen vanhemmille, jotta mahdollisimman vähän

vastaajista olisi lapsettomia tai yksin eläviä. Huomioin kuitenkin heidän vastausmahdollisuuden kyselyä laatiessani. Laadinkin kysymykset niin, että saan eroteltua analysointivaiheessa perusjoukkoon kuulumattomat. Jaoin motivointikirjettä kerhoissa vanhemmille perhekerhojen ohjaajien avustuksella. Kävin myös itse esittäytymässä ja kertomassa tutkimustani kolmessa eri kerhossa (Mannilassa, Kirrissä ja Palokan kirkon kerhopisteessä) sekä lisäksi jaoin tietoa tutkimuksestani lapsityön yhteisessä kokouksessa. Motivointikirjeitä jaettiin noin 100 kappaletta.

Tutkimuslomakkeeseen sisältyi kaksi osaa: saatekirje (Liite 2.) ja varsinainen kyselylomake (Liite 3.). Saatekirje voi ratkaista ryhtyykö vastaaja täyttämään kyselyä vai ei, siksi sen on oltava kohtelias ja tiivis. (Heikkilä 2005, 61.) Saatekirjeessä kerrottiin kyselyn tarkoituksesta, tärkeydestä sekä anonyymiydestä. Hirsjärven ynnä muiden (2009, 198, 204) mukaan kirjelmän pitäisi rohkaista vastaamaan, koska heikosti laaditut lomakkeet ovat luoneet useimmille kielteisen asenteen kyselylomakkeen käytölle tutkimusvälineenä. Tämä tärkeä kommentti kulki ajatuksen tasolla mukanani koko suunnittelun ajan, koska olen itsekin heikosti laadittuihin kyselyihin vastanneena hänen kanssaan asiasta samaa mieltä.

Laadin tutkimuslomakkeen Webpropol -datan analysointi- ja kyselytyökalulla. Suunnittelin lomakkeen huolellisesti ja laadin kysymykset tarkasti tutkimusongelmiini peilaten. Hirsjärvi ynnä muut uskovat (2009, 198), että lomakkeen laadinnan ja kysymysten tarkan suunnittelun avulla voi tehostaa tutkimuksen onnistumista. Tähän pyrin laadinnan aikana. Keskityin lomakkeen laadinnassa myös selkeyteen sekä tarkkoihin eli spesifeihin kysymyksiin, jotta väärinymmärryksen riski pienenesi. Halusin kysymyslomakkeesta myös mahdollisimman tiiviin, jotta vastaajat jaksaisivat vastata siihen. Hyvän kyselylomakkeen laadinnassa selvyys on tärkeintä. Kysymykset pitää laatia sellaisiksi, että ne merkitsevät samaa kaikille, eivät jätä mahdollisuutta tulkintaan. Kysymysten laadinnassa tulee välttää yleisiä kysymyksiä ja tärkeintä on laatia tarkkoja ja lyhyitä kysymyksiä. (Hirsjärvi ym. 2009, 202–203.)

Työstäessäni kyselylomaketta, tein yhteistyötä ohjaavan opettajan sekä tietotekniikasta vastaavan opettajan kanssa. Konsultoin myös kysymyksien laadintavaiheessa Palokan alue seurakunnan viransijaisena olevaa lapsityönohjaajaa ja pyysin häneltä mielipiteitä myös jo valmiista lomakkeestani. Korjasin kyselylomaketta saamieni neuvojen

perusteella ennen esitestausta. Vaikka lomake tehdään huolellisesti, tulee se antaa kohdejoukon edustajille vastattavaksi (Heikkilä 2005, 61). Esitetasin valmiin kyselyn ennen julkaisua kahdeksalla perheellisellä, parisuhteessa olevalla henkilöllä. Muokkasin vielä kyselyä heidän ehdotustensa perusteella.

Kyselylomakkeen (Liite 3.) kysymykset olivat pääsääntöisesti strukturoituja, mutta joukossa oli myös useita avoimien ja strukturoitujen välimuotoja. Strukturoiduissa kysymyksissä vastaaja merkitsee vastauksensa rastilla valmiiseen vaihtoehtoon tai useampaan vaihtoehtoon, jos sellainen on annettu. Avoimen ja strukturoidun kysymyksen välimuotoon jää kuitenkin vaihtoehto, jossa valmiiden vaihtoehtojen jälkeen esitetään avoin kysymys. (Hirsjärvi ym. 2009, 198–199, 201.)

Lomakkeessa oli myös yksi täysin avointa sekä yksi skaaloihin perustuva eli niin sanottu Likertin asteikolla laadittu kysymys. Avoimen vaihtoehdon etuna on se, että kyselyyn voi saada vastauksen, jota ei ole laatiessa osattu ajatella. Etuna on myös se, että se sallii vastaajien ilmaista itseään omin sanoin. Ne auttavat myös monivalintatehtävien poikkeavien vastausten tulkinnassa. (Hirsjärvi ym. 2009, 198–199, 201.) Likertin asteikko on mielipideväittämissä käytetty, tavallisesti 4- tai 5-portainen asteikko, jonka toisena vaihtoehtona on täysin samaa mieltä ja toisena täysin eri mieltä. Vastatessa valikoidaan parhaiten omaa käsitystä vastaava vaihtoehto. (Heikkilä 2005, 53.) Vastausvaihtoehdot skaaloihin perustuvassa 4-portaisessa kysymyksessä olivat: en/emme käytä tai käytän/ käytämme jatkuvasti sekä vaihtoehdot niiden väliltä.

Aloitin teorian tiedon keräämisen vuoden -11 syksyllä ja jatkoin työtä talven -12 aikana. Tutkimusaineistoni keräsin kevään -12 aikana. Palokan lapsityönohjaaja laittoi esitestatun kyselyn Palokan alue seurakunnan Internet-sivuille. Tätä ennen jaoin motivointikirjeet kerhoissa käyville vanhemmille yhteistyössä kerhonohjaajien kanssa. Kirje sisälsi linkin sähköiseen kyselyyn. Tällöin vastaajat saavat valita reitin kyselylle, joko suoralla linkillä tai seurakunnan sivujen kautta. Linkki oli auki nettisivuilla seitsemän viikon ajan, maaliskuuhun asti. Aika laitettiin näin pitkäksi, jotta kaikki halukkaat ehtisivät vastata kyselyyn kevään aikana, vaikka aurinko paistaisi ja ulkotyöt kutsuisivat. Tarkoituksena oli saada vastaus noin 100 henkilöltä, huomioiden kadon mahdollisuus.

Vastaajien saaminen ei ollut helppoa. Huomatessani vähäisen vastausprosentin päätin tehdä asialle jotain. Tästä syystä otin oman tietokoneeni mukaan kerhoissa käydessäni ja lupasin hoitaa lapsia sen aikaa, jos vanhemmat haluavat vastata kyselyyni. Tällä keinoin sain useita vastaajia lisää. Myös viemäni karkit vastaajille ja lapsille tekivät vastaamistilanteen varmasti miellyttävämmäksi.

6.6 Aineiston käsittely ja analyysi

Tutkin aineistoni kuvailevaa tilastollista menetelmää käyttäen. Havainnollistan tutkimustuloksiani taulukoin ja diagrammeihin SPSS -ohjelman avulla. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita asioiden välisistä riippuvuussuhteista, kertoo Kananen (2011). Käytinkin työssäni ristiintaulukointia asioiden välisten riippuvuussuhteiden selvittämiseen. Ristiintaulukointi tarkoittaa, että taulukossa tarkastellaan kahta eri muuttujaa samanaikaisesti (Kananen 2011, 77). Työssäni muuttujat olivat sukupuoli, olosuhteet sekä ikäjakauma.

Ensimmäisen ristiintaulukoinnin muuttujani arvot ovat vastaajien sukupuoli sekä olosuhteet. Sukupuolimuuttujat saivat arvot mies ja nainen, kun taas olosuhdemuuttujat: työssä tai opiskelemassa, työkokeilu sekä kotona ja työtön. Toinen ristiintaulukointi tehtiin muuttujilla sukupuoli sekä vastaajien ikä. Tämän ristiintaulukoinnin sukupuolimuuttujat olivat samat mies ja nainen, mutta ikämuuttuja oli määritelty asteikoilla alle 35-vuotiaat ja 35-vuotiaat tai enemmän. Mahdollisia riippuvuussuhteita eri muuttujien välillä pohdin ja analysoin tutkimuksen tuloksissa sekä pohdinnassa.

6.7 Luotettavuus, pätevyys ja tutkimuseettiset näkökulmat

Käytän työssä parisuhdetutkimusten lisäksi parisuhteeseen liittyvää opaskirjallisuutta. Opaskirjallisuus pitää sisällään yhteisössä vallitsevia käytäntöjä ja ihanteita tekstiksi kiteytettynä. Oppaissa tulevat esiin yhteisössä vallitsevat näkemykset sukupuolesta naisena ja miehenä, mutta myös näkemykset heidän välisistä suhteista. (Tainio 2001, 2.) Kuitenkaan osa lähteistä, joita työssä käytän, eivät anna täysin kattavaa kuvaa parisuhteiden erilaisista perhekäsityksistä. Lähteistä lukee vain kirjoittajan oman

tulkinnan. Ne ovat kuvattu opaskirjallisuudessa heteroseksuaalisesta näkökulmasta, vaikka perheitä yhteiskunnassamme on nykyään hyvin monenlaisia. Koska olen rajannut työni naisen ja miehen väliseen ydinperheeseen, käsittelen tästä syystä työssäni parisuhteen syntyä ja vaiheita ainoastaan ydinperheen näkökulmasta. Olen rajannut työstäni pois muut perhemallit kuten uusperheet tai sateenkaariperheet, jotta työstä ei tulisi liian laaja.

Tutkimuksen valmistuttua sen oli tarkoitus antaa mahdollisimman luotettavaa ja totuudenmukaista tietoa parisuhdeongelmien ennaltaehkäisystä. Kanasen (2011, 79) mukaan luotettavuuden arvioinnissa käytetään tutkimuksessa validiteetti- ja reliabiliteetti käsitteitä. Molemmat tarkoittavat luotettavuutta, mutta validiteetti tarkoittaa tarkemmin, että tutkitaan oikeita asioita tutkimusongelman kannalta. Reliabiliteetti tutkii taas tutkimustulosten pysyvyyttä. (Kananen 2011, 79.) Validiutta eli luotettavuutta on vaikeaa jälkeenpäin tarkastella, minkä takia se on etukäteen varmistettava huolellisella suunnittelulla ja tiedonkeruulla. Kyselytutkimuksessa validiteettiin vaikuttaa eniten se, ovatko kysymykset onnistuneita eli saadaanko tutkimusongelma ratkaistua niiden avulla. (Heikkilä 2005, 30,186.) Validiteettiin perustuen pohdin kysymysten asettelua ja selkeyttä omassa tutkimuksessani kauan. Lisäksi luotettavuuteen vaikutti myös se, vastasivatko lasten vanhemmat rehellisesti kysymyksiin, lukivatko vastaajat kysymykset perehtyen ja vastasivatko he siihen mitä kysytään. Tätä oli vaikea selvittää tutkimuksesta jälkikäteen.

Luotettavuuden kannalta on merkittävää, että otos on edustava, otoskoko riittävän suuri ja vastausprosentti korkea. Kyselytutkimusta suunniteltaessa tulee huomioida kato eli lomakkeen palauttamatta jättäneiden määrä. Jos otoskoko on pieni, ovat tulokset sattumanvaraisia ja kato aiheuttaa vääristymää (Heikkilä 2005, 30, 188–189). Lähdin tutkimuksessani siihen, että tutkimukseni osallistujamäärä olisi riittävä ja vastaajat motivoituneita kyselyyn.

Tutkimusprosessiin liittyy monia eettisiä kysymyksiä, jotka tutkijan on pohdittava syvällisesti tutkimuksen teossa. Eettisten perusteiden tunteminen ja niiden mukaan toimiminen on tutkijan omalla vastuulla. Eettisesti hyvä tutkimus vaatii hyvään tieteelliseen käytäntöön tutustumista ja sen perusteellista noudattamista. Lähtökohtana tutkimuksessa tulee olla ihmisarvon kunnioittaminen. Jokaisen on itse saatava päättää

osallistumisestaan tutkimukseen. (Hirsjärvi ym. 2009, 23–25.) Eettisten periaatteiden noudattaminen oli itselleni tärkeää. Eettisyyden kunnioittaminen kulki myös opinnäytetyössä luonnollisesti mukana.

Eettisyys huomioiden kyselylomake toteutettiin täysin anonymisti, vastaajien yksityisyyttä sekä vastausvapautta kunnioittaen. Yksityisyyden säilyminen oli mielestäni erittäin merkittävä osa tutkimuksen tekoa näinkin arkaluontoisessa aiheessa. Näin toimiessani sain tutkimukseeni luotettavia vastauksia ja ne ovat yleistettävissä. Otin eettisyyden huomioon suunnitteleamalla huolellisesti koko opinnäytetyöni tutkimussuunnitelmasta kyselylomakkeeseen. Kysely luonnollisesti testattiin ennen sen lähettämistä vastaajille perheellisillä esitestaajilla.

Tutkimus- ja kehittämistyöntekijän etiikka tulee näkyä myös sopimusten noudattamisessa ja tutkimuksen sisällöissä, joita on sovittu tutkimuksen aloitusvaiheessa (Diakonia ammattikorkeakoulu 2010, 12). Olen noudattanut sovittuja aikatauluja eettisten periaatteiden mukaan niin koulun, kun työelämäyhteistyötahonkin kanssa opinnäytetyöni suhteen. Mielestäni se kuuluu etiikan lisäksi myös jokapäiväisiin käytöstapoihin. Pietarinen (2002, 60) painottaa myös tutkijan aitoa kiinnostusta tiedon hankkimista kohtaan sekä alaan tunnollista paneutumista, jotta informaatio olisi luotettavaa. Olen toiminut tunnollisesti ja aidon kiinnostuneesti informaatiota etsien, koko opinnäytetyöprosessin ajan. Jo aiheenvalinnassa tärkeää oli valita itseäni kiinnostavan aihe, jotta motivaatio säilyisi ja työstä olisi itsellenikin tulevaisuudessa hyötyä.

Toteutin yhteistyön opinnäytetyöni aikana Palokan alue seurakunnan kanssa eettisiä periaatteita kunnioittaen. Yhteistyö toimi työelämätahon kanssa molemminpuolisessa yhteisymmärryksessä sekä luottamusta kunnioittaen. Molemminpuolisista aikatauluista ja sovituista asioista pidettiin kiinni koko prosessin ajan.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

7.1 Taustatiedot

Kyselyyn vastasi 36 henkilöä, 33 naista ja 3 miestä. Suurin osa (47 %) vastanneista oli 26–35-vuotiaita. 39 % vastaajista oli työelämässä tai opiskelemassa, kotona lasten kanssa oli puolet (50 %) vastaajista. Vastaajien puolisoista 97 % oli töissä tai opiskelemassa, 3 % puoliso oli kotona lasten kanssa.

Vastaajista 58 % oli siviilisäädyltään avioliitossa ja avoliitossa vastaajista oli hieman alle puolet (42 %). Eräs vastannut (3 %) oli kihloissa, mutta asui puolisonsa kanssa erillään, joten se on lisätty avoliitossa oleviin. 56 % vastaajista oli 2–3 lasta ja 36 % oli yksi lapsi perheessään. 8 %:lla vastaajista oli lapsia neljä tai enemmän. Tiedusteltaessa alle kouluikäisten määrää perheessä, selvisi että vastaajista 11 %:lla ei ole alle kouluikäisiä lapsia lainkaan (Taulukko 1.).

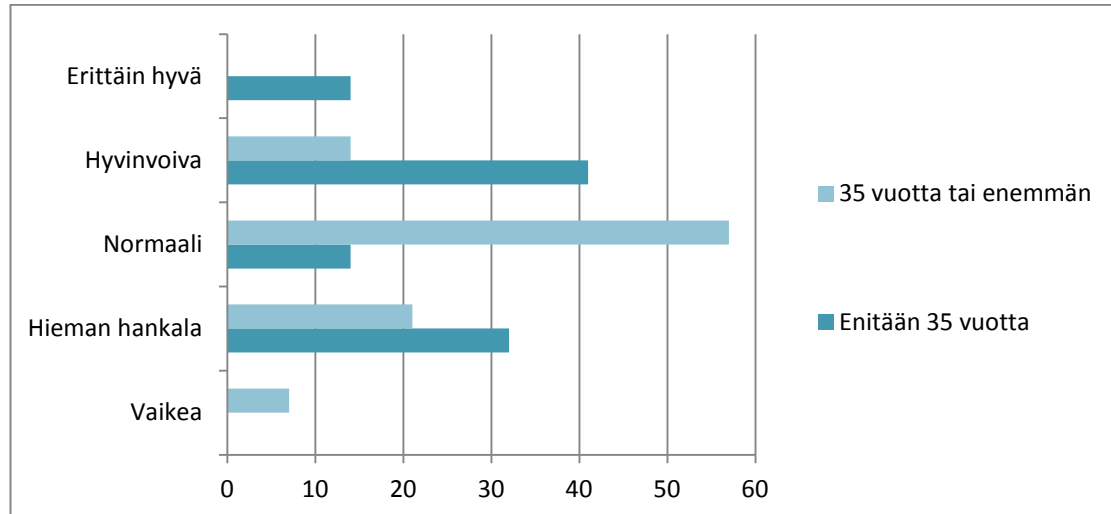
TAULUKKO 1. Vastaajien taustatiedot (n=36)

Taustatiedot (n=36)	N	%
Kyselyyn vastaa (n=36)		
Nainen	33	92
Mies	3	8
Yhdessä puolison kanssa	0	0
Ikä (n=36)		
alle 18 v.	0	0
18 -25 v.	5	14
26 -35 v.	17	47
36 -45 v.	13	36
46v. tai yli	1	3
Oletko tällä hetkellä (n=36)		
Töissä tai opiskelemissa	14	39
Työtön	3	8
Kotona lasten kanssa	18	50
Jotain muuta, mitä?	1	3
Puolisoni on tällä hetkellä (n=36)		
Töissä tai opiskelemissa	35	97
Työtön	0	0
Kotona lasten kanssa	1	3
Jotain muuta, mitä?	0	0
Siviilisäätynne (n= 36)		
Avoliitossa	21	58
Avoliitossa	14	39
Eronnut tai leski	0	0
Jokin muu, mikä?	1	3
Montako lasta perheessänne on (n= 36)		
1	13	36
2-3	20	56
4 tai enemmän	3	8
Montako alle kouluikäistä lasta perheessänne on (n =36)		
ei yhtään	4	11
1	15	42
2 tai enemmän	17	47

7.2 Parisuhde ja sen hoito

Tutkimuksessa kysyttiin vastanneiden parisuhteen pituudesta (n=36). Kaikki vastaajat (100 %) olivat olleet parisuhteessa, joka oli kestänyt vähintään kahden vuoden ajan. 2–5 vuoden suhteessa oli elänyt 22 % vastanneista, kuitenkin suurin osa (72 %) vastanneista oli ollut parisuhteessa 6–20 vuotta. Yli 20-vuoden parisuhteessa olevia oli tutkimukseen vastanneista 6 %.

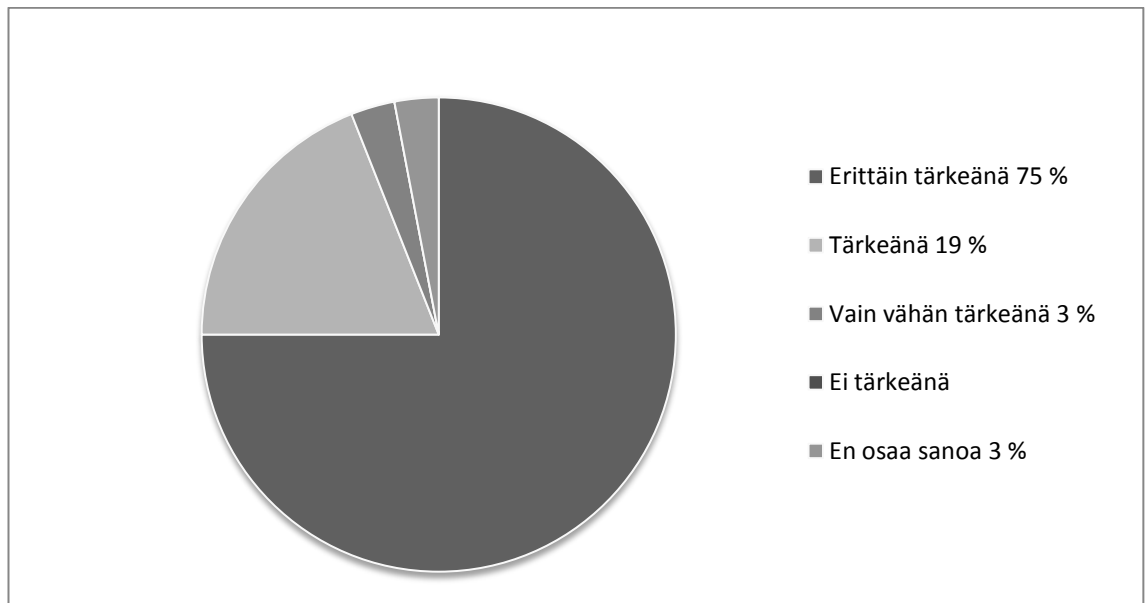
Tutkimuksessa haluttiin tietää, millaisena vastaajat kokivat parisuhteensa tällä hetkellä. Joka kolmas (31 %) ilmoitti parisuhteensa vaikeaksi tai hieman hankalaksi. Reilusti yli puolet (62 %) vastaajista piti parisuhdettaan normaalina tai hyvinvoivana (Kuvio 3.). Alle kymmenes (8 %) vastaajista piti parisuhdettaan erittäin hyvänä. Ristiintaulukointi samasta kysymyksestä iän mukaan osoitti, että enintään 35 vuotta täyttäneistä 55 % piti suhdettaan hyvinvoivana tai erittäin hyvänä. 35 vuotta tai enemmän täyttäneiden mielestä 14 %:lla suhde oli hyvinvoiva. Erittäin hyvän parisuhteen kannalla ei ollut kukaan yli 35 vuotiaista vastaajista.

KUVIO 3. Prosentuaalinen kokemus parisuhteen hyvinvoinnista ikäluokittain (n=36)

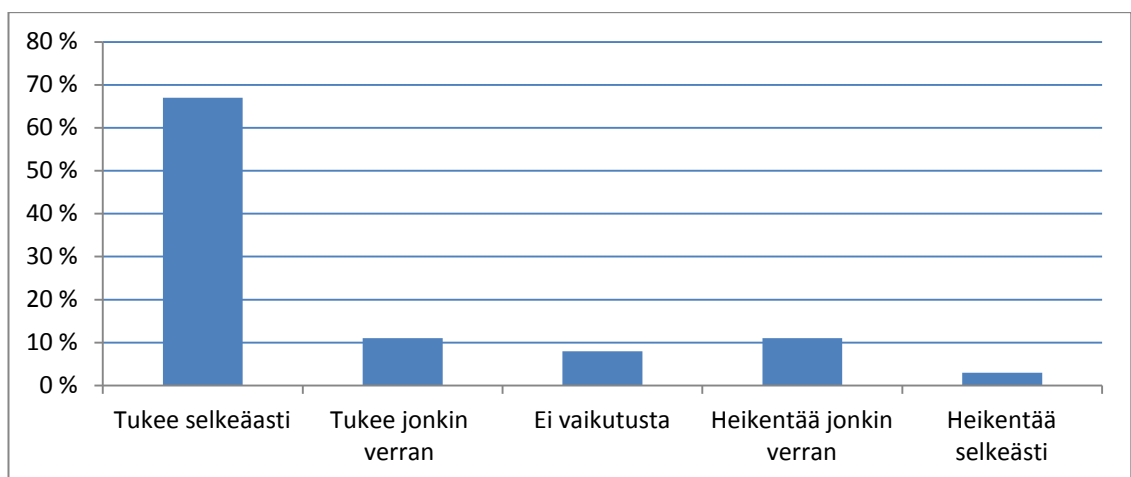
Tiedusteltaessa parisuhteen hyvinvoinnin tärkeyttä (Kuvio 4.), lähes kaikille (97 %) parisuhteen hyvinvoinnilla oli merkitystä ja 3 % ei osannut sanoa mielipidettään. Ristiintaulukoinnissa työluokan mukaan ilmeni, että kaikki (100 %) kotona tai työttömänä olleet vastaajat pitivät parisuhteen hyvinvointia erittäin tärkeänä tai tärkeänä asiana. Työssä tai opiskelemissa olevista vastaajista parisuhteen hyvinvointia erittäin

tärkeänä piti 60 %, tärkeänä 27 %, vain vähän tärkeänä 7 % ja 7 % vastaajista ei osannut sanoa mielipidettään.

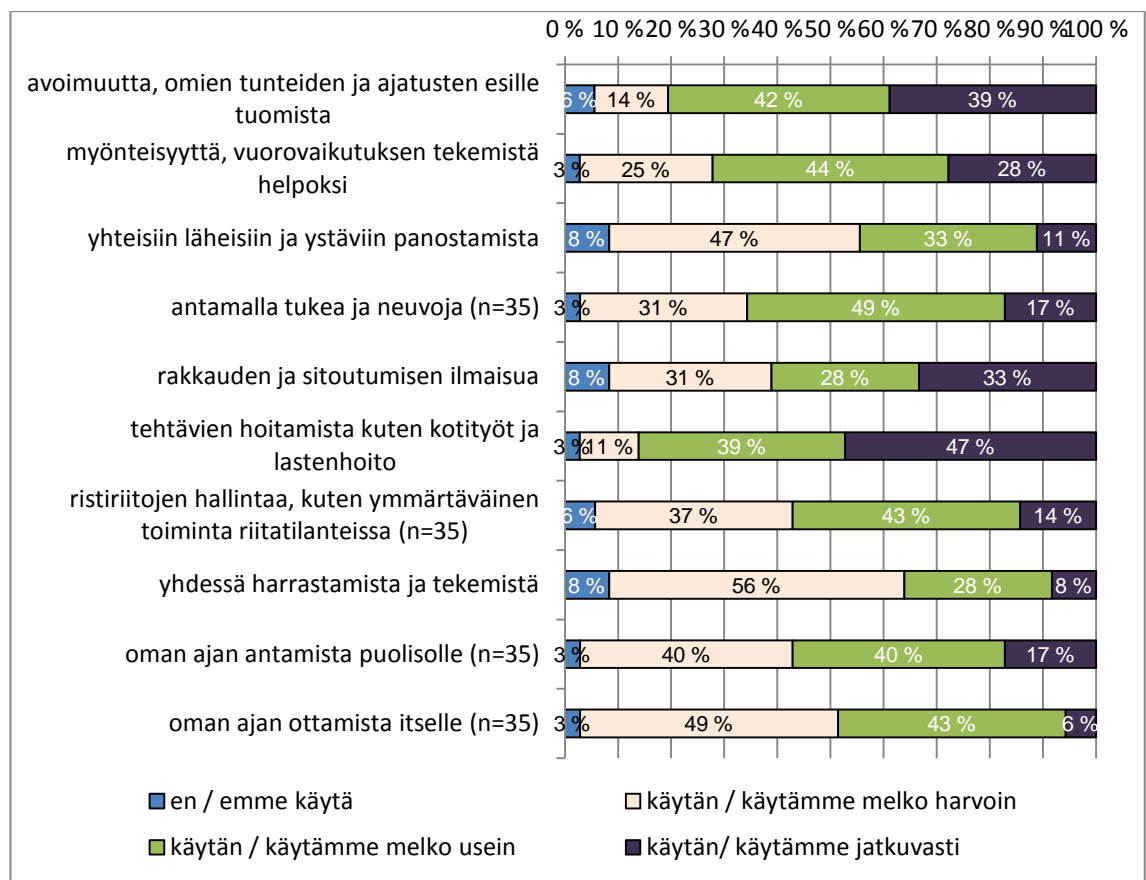
KUVIO 4. Parisuhteen hyvinvoinnin tärkeys (n=36)

Seuraavaksi tutkittiin miten parisuhteen hyvinvointitilanne vaikuttaa lapsen/lapsien hyvinvointiin (Kuvio 5.). Yli kolme vastaajaa neljästä (78 %) uskoi parisuhteen hyvinvoinnin tukevan jonkin verran tai selkeästi heidän lastensa hyvinvointia. 14 % mielestä parisuhteen hyvinvointitilanne heikentää heidän lapsen/lapsien hyvinvointia jonkin verran tai selkeästi.

KUVIO 5. Parisuhteen hyvinvointitilanteen vaikutus lapsen hyvinvointiin (n=36)

Seuraavaksi tutkittiin kuinka parisuhdetta hoidetaan lapsiperheessä (Kuvio 6.). Tärkeimmäksi parisuhteen hoitotavaksi nousi jatkuvasti tai usein käytettynä tehtävien hoito kuten kotityöt ja lastenhoito (86 %). Reilusti yli puolet (64 %) vastaajista eivät käyttäneet ollenkaan tai melko harvoin yhdessä harrastamista tai yhdessä tekemistä. Ristiintaulukointi olosuhteiden mukaan osoitti tarkemmin sen, että kotona tai työttömänä olevista vastaajista 62 % eivät käyttäneet ollenkaan tai käyttävät harvoin oman ajan ottamista itselleen. Työssä tai opiskelemassa olevista vastaajista 64 % vastaavasti ottavat aikaa itselleen melko usein tai jatkuvasti.

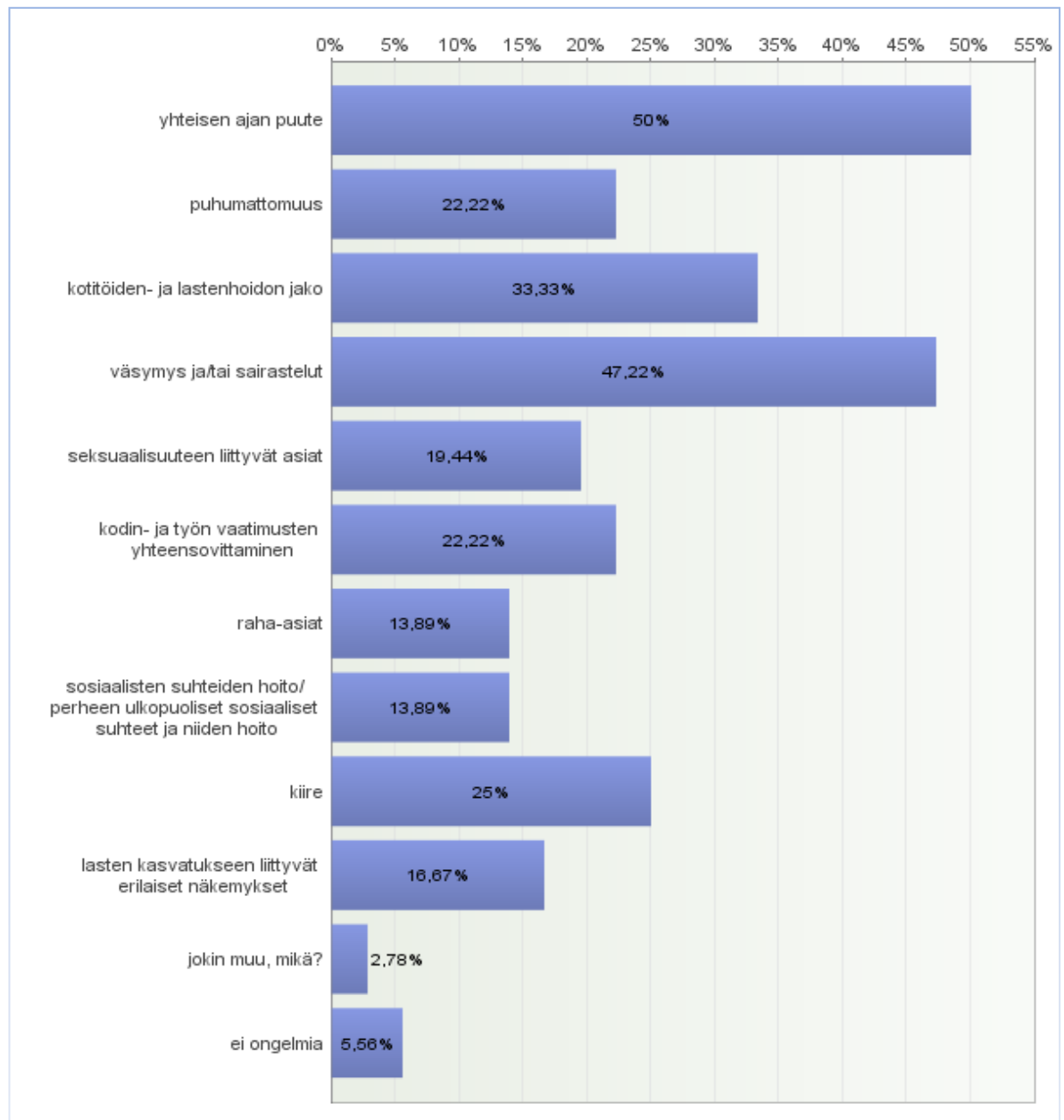

KUVIO 6. Parisuhteen hoitotapoja lapsiperheen vanhemmilla (n=36)

7.3 Ongelmat

Tutkimuksessa kartoitettiin myös parisuhdetta rasittavia ongelmia (Kuvio 7.). Kysymyksessä vastaaja sai valita enintään kolme keskeisintä ongelmaa. Suurimmaksi ongelmaksi parisuhteessa nousi vaihtoehtoista yhteisen ajan puute. Tästä kärsivät 50 %

vastaajista. Väsymys ja sairastelut (47 %) sekä kotitöiden ja lastenhoidon jako (33 %) olivat myös keskeisimmät parisuhdetta rasittavat ongelmat.

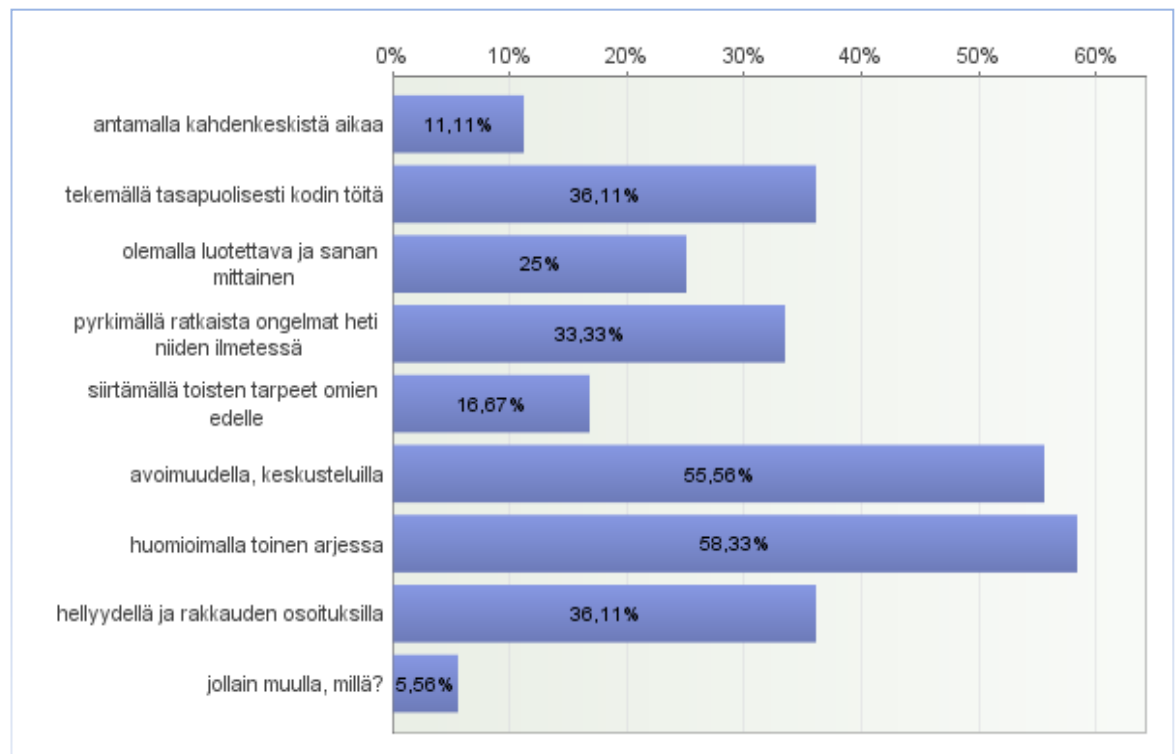

KUVIO 7. Parisuhdetta rasittavat ongelmat lapsiperheessä (n=36)

7.4 Ennaltaehkäisy

Seuraava kysymys koski parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyn tärkeyttä parisuhteessa. Tulokset osoittivat, että lähes kaikkien (97 %) vastaajien mielestä asia on tärkeä tai erittäin tärkeä. 3 % vastaajista ei osannut sanoa mielipidettään.

Tutkimuksessa selvitettiin myös, millä keinoin vastaajat ennaltaehkäisevät ongelmia parisuhteessaan (Kuvio 8.). Vastaajat valitsivat kahdeksasta vaihtoehdoista kolme keskeisintä tapaa. 58 % vastaajista huomioi toinen toisensa arjessa ja 56 % vastaajista ennaltaehkäisi ongelmia avoimuudella, keskustelulla. Viimeisenä vastausvaihtoehtona oli avoin kysymys, johon 6 % vastasi ” työaikojen sovittelulla” sekä ”käymällä itse perheterapiassa, mieshän ei sinne lähde vapaaehtoisesti”.

KUVIO 8. Parisuhdeongelmien ennaltaehkäisykeinot lapsiperheessä (n=36)

7.5 Seurakunnan palvelut

Seurakunnan palveluihin osallistumista kartoitettiin (n=36) kysymällä ”Oletko osallistunut seurakunnan pariskunnille järjestämään toimintaan?”. Suurin osa (92 %) vastaajista ei ollut osallistunut seurakunnan pariskunnille järjestettävään toimintaan. 8 % vastaajista oli osallistunut ”Virtaa välillämme -kurssille”, ”parisuhdeterapiaan” sekä ”avioon aikovien leirille”.

Tutkimuksessa tiedusteltiin millaiseen seurakunnan pariskunnille järjestettävään toimintaan vastaajat mielellään osallistuisivat (n=36). Vaihtoehtoina olivat

parisuhdekahvilat, illanvietot aikuisten kesken (22 %), parisuhteen keskustelupiirit (8 %), lapsenhoitoapu iltaisin (42 %), isien ja äitien ilta (22 %), parisuhdekurssit (22 %) tai ”luennot eri aiheista, mistä”? Vastanneet (17 %) halusivat luentoja, jotka käsittelevät hengellisyyttä perheessä sekä tunteiden käsittelyä. Yhtenä vaihtoehtona oli myös ”johonkin muuhun, mihin?”. 6 % vastanneista osallistuisi seurakunnan järjestämiin ”perheen yhteisiin tapahtumiin ja keskustelupiireihin”. 14 % vastaajista ei ollut halukas osallistumaan minkäänlaiseen seurakunnan pariskunnille järjestettävään toimintaan.

Viimeisessä avoimessa kysymyksessä kysyttiin vastaajilta palautetta, toiveita tai ehdotuksia seurakunnalle parisuhdetyöhön liittyen (n=10). Kolme vastaajaa toivoi matalan kynnyksen parisuhdetoimintaa, johon miehetkin osallistuisivat.

Äiti osallistuisi seurakunnan parisuhdetyöhön mielellään, mutta miten sinne saa houkuteltua miehen? Tuskin onnistuu.

Miehet mukaan toiminnan keinoin.

Itse voisi johonkin osallistua, mut en usko miehen lähtevän mihinkään kodin ulkopuoliselle kurssille, ainakaan parisuhdekurssille tai vastaavalle.

Kolme vastaajaa kertoi haluavansa helposti saatavaa lastenhoitoapua seurakunnalta ja kaksi vastaajista toivoi Palokan alue seurakunnan järjestävän parisuhdeiltoja alustavalla keskustelulla oman puolison kanssa. Parisuhdeilloissa oli toiveena myös lastenhoidon järjestäminen seurakunnan puolesta. Kaksi vastaajaa toivoi kokoperheen tapahtumia, joissa lapsetkin saisivat olla mukana. Nämä vastaajat uskoivat, että koko perheen tapahtumat myös parisuhteelle hyväksi. Kaksi vastaajaa piti vertaistuen merkitystä tärkeänä sekä yksi vastaaja halusi nostaa esiin ”avoimuuden ja kommunikaation merkityksen tuomisen julki nuorelle pariskunnille”.

Koko perheen kanssa vietetty laadukas, mukava yhteinen aika on paras tapa hoitaa myös parisuhdetta, sillä kaikki heijastuu kaikkeen...

Sitten kun lapsia tulee, arki muuttuu niin täydellisesti, ettei sitten pysty eikä jaksa ruveta korjaamaan pilalle mennyttä parisuhdetta.

Eräs vastaaja toivoi ”hengellisyyden ja elävän uskon esille tuomista ilman pelkoa, että ihmisiä ei tulisi paikalle”. Toinen vastaaja toivoi sanan ja rukouksen -iltaa pienten lasten vanhemmille sekä koko perheelle.

Vastauksissa nousi esiin myös toteuttamiskelpoinen idea parisuhdeongelmien ennaltaehkäisemiseksi. Ideana olisi kurssiluontoinen parisuhdekurssi, johon osallistujat valittaisiin lapsen iän mukaan.

Ensimmäistä lastaan odottavalle jonkinlainen parisuhdekurssi, vuoden vanhan lapsen vanhemmille jatkokurssi jne...

Koko perheen liikkeelle saamiseksi ehdotettiin yhdessä vastauksessa liikunta/harrastuspäivää, jolloin puoliset voisivat ”tehdä yhdessä kivoja juttuja”. Vastaaja ehdotti, että päivää rytmittäisi raamattupiiri, hartaus tai pienryhmät, joissa voisi miettiä parisuhdeasioita valmiiden materiaalien pohjalta.

7.6 Yhteenveto

Tutkimukseen vastasi keskimääräisesti 25–45-vuotias nainen, joka oli kotona lastensa kanssa tai työssä/opiskelemassa. Pariskunnittain yhdessä vastaamista ei ollut tutkimuksessa käytetty. Siviilisäädyltään vastaaja oli joko avio- tai avoliitossa. Lähes kaikkien vastanneiden puoliset olivat työssä tai opiskelemassa. Lapsia vastanneilla oli keskimäärin 2-3 ja lähes kaikilla lapset olivat alle kouluikäisiä. Ainoastaan 4 vastaajista ei ollut kouluikäisiä lapsia. Tämä tarkoittaa sitä, että 11 % vastaajista ei kuulunut perhekerhossa käyvien lasten vanhempiin.

Vastaajat olivat olleet pitkissä parisuhteissa. Seitsemällä vastaajalla kymmenestä oli parisuhde kestänyt keskimäärin 6–20 vuotta. Alle 2 vuoden suhteita ei ollut lainkaan vastaajien joukossa. Parisuhteen laatua kysyttäessä, suurin osa vastaajista koki parisuhteensa olevan normaali tai hyvinvoiva. Vain lähes joka kolmannes tunsi parisuhteensa hieman hankalana.

Tutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että hyvinvointi parisuhteessa on tärkeää. Vastaukset tukivat myös teoriaa, että hyvä parisuhde tukee lasten hyvinvointia. Tutkimuksen yhteenvedossa kolme neljästä koki parisuhteen hyvinvoinnin erittäin tärkeänä asiana ja lähes kahdeksan kymmenestä vastaajasta uskoi parisuhteen hyvinvointitilanteen tukevan jonkin verran tai selkeästi lapsiensa hyvinvointia. Tutkimuksen vastaukset tukevat omaa käsitystäni asiasta aiemman teorian pohjalta. Parisuhteen laatu ja toimivuus tukee hyvinvoivaa perhettä ja hyvää vanhemmuutta (Väestöliitto 2012b; Hellsten 2003, 96; Sinkkonen 2012).

Tutkimuksessa parisuhdetta hoidetaan pääsääntöisesti kotitöillä ja lastenhoidolla, mutta tärkeäksi nousi myös avoimuus, omien tunteiden sekä ajatusten esilletuominen sekä myönteisyys parisuhteessa. Hyvä parisuhdehan koostuu avoimuudesta puhua ja jakaa asioita keskenään (Paajanen 2003, 38; Määttä 2000). Kuitenkin tässä vastauksessa tutkimustulokset olivat osittain eriävät Auvisen ja Punkan (2008) tutkimustuloksiin verrattuna. Heidän tutkimuksessaan tuli ilmi, että perheissä ei käytetä usein omien tunteiden puhumista parisuhteen hoitokeinona. Parisuhdetta kerrottiin hoidettavan tutkimuksessa useimmin jatkuvuuden osoittamisella sekä jakamalla vastuuta yhteisistä tehtävistä. Tutkimukseen Palokassa vastanneet eivät hoitaneet parisuhdettaan yhdessä harrastamalla, koska yhteisen ajan puute vaivaa suurinta osaa vastaajista. Kaksi kolmesta kotona tai työttömänä olevasta vastaajasta vastasivat käyttävänsä harvoin tai ei koskaan aikaa itselleen, kun taas töissä olevista tai opiskelijoista kaksi kolmannes vastasi ottavansa aikaa itselleen melko usein tai jatkuvasti. Väsymys ja sairastelut sekä kotitöiden- ja lastenhoidon jako ovat suurimpia parisuhdetta rasittavia tekijöitä. Ristiintaulukoinnissa taustamuuttujien kanssa ilmeni kotona olevien kokevan ongelmia selvästi enemmän kuin työssä olevat lähes kaikilla osa-alueilla.

Ennaltaehkäisyn tärkeys nousi tutkimuksessa esille parisuhteen hoidossa. Lähes kaikki vastanneet olivat sitä mieltä, että ongelmia tulisi ennaltaehkäistä parisuhteessa ennen niiden syntymistä. Tutkimukseen osallistujat ennaltaehkäisevät ongelmiaan huomioimalla toisensa arjessa sekä olemalla avoin, keskusteleva suhteessa. Myös hellyydellä ja rakkaudenosoituksilla on tärkeä rooli parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyssä sekä arjen asioilla kuten tekemällä tasapuolisesti kodin töitä puolison kanssa.

Ainostaan 8 % vastaajista oli osallistunut parisuhdetoimintaan seurakunnan toimesta. Tutkimuksen mukaan parisuhdekursseille, isien- ja äitien iltaan sekä illanviettoihin aikuisten kesken olisi osallistujia, jos sellaisia järjestettäisiin. Tutkimuksessa esiin nousi myös selkeä tarve vertaistuelle parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyssä. Pintaan nousseena huolena tutkimuksessa ilmeni miesten saaminen mukaan parisuhdetoimintaan. Vinkkinä nousi toiminnallisuus ja toiveina matalan kynnyksen luomista toiminnalle, jotta kaikki halukkaat uskaltaisivat tulla mukaan. Usea vanhempi toivoi myös toiminnallisia koko perheen tapahtumia, jossa yhdessä toimien hoidetaan myös parisuhdetta.

Kuitenkin iso asia, joka tutkimuksesta nousi esille usean vastaajan toimesta, oli lastenhoitoavun vähäisyys. Useampi pariskunta uskoi tulevansa parisuhdetoimintaan, jos siihen olisi yhdistettynä lastenhoitopalvelu, koska lastenhoidon saaminen oli vastaajille usein hankalaa. Myös lastenhoitoavun saaminen iltaisin omaehtoiseen parisuhteen hoitoon olisi toivottua lähes joka toiselle vastaajalle. Myös miesten aktivoinnin vaikeus parisuhdeasioiden äärelle koettiin vastaajista vaikeaksi. Tähän annettiin useita hyviä ehdotuksia seurakunnan parisuhdetyön kehittämiseksi.

8 POHDINTAA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

8.1 Tutkimusprosessin pohdintaa

Aloittaessani tutkimusta pohdin pitkään otoksen kokoa. Valitsin kokonaistutkimuksen otantatutkimuksen sijaan, jotta vastaajien määrä olisi luotettava ja edustava. Uskon valintani olleen hyvä, koska kadon määrän huomioiden, tulokset olisivat otantatutkimuksessa olleet erittäin suppeat ja ei yleistettävissä. Käytin paljon aikaa myös tutkimuslomakkeeni suunnittelussa kysymysten asetteluun ja laadintaan. Kuitenkaan vastaukset eivät kerro sitä, ovatko kysymykseni oikein ymmärrettyjä. Heikkilän (2005, 77) sanoin: ”Epäonnistuneisiin ja väärinymmärrettyihin kysymyksiin annetaan vastauksia, mutta vastausten merkitys on usein toinen kuin oli tarkoitus”. Se kertooko tässä tutkimuksessa tulokset totuuden ja vastauksen kysymykseen, on toinen asia.

Vastaajien saaminen tutkimukseeni oli työläs prosessi. Jaoin ennen tutkimuksen avautumista motivointikirjeet perhekerhoissa sekä työntekijöiden palaverissa. Markkinoin itse tutkimusta, mutta vastaajia ei silti tullut alkuun toivomaani määrää. Käyttämäni menetelmän rajoituksena olikin vastaajien pieni määrä. Onneksi aika vastauksien antamiseen oli suhteellisen pitkä, jotta sain itse lähdettyä kentälle jalkautumaan ja hakemaan itse vastaajia kyselyyni. Tämä auttoi hieman ja omalla ahkeruudellani sain kerättyä kohtuullisen luotettavan ja yleistettävän määrän vastaajia. Kuitenkin pohdin tilannetta, jossa itselläni ei olisi ollut aikaa tehdä henkilökohtaisesti näin paljon työtä vastaajien hankkimiseen, mikä olisi tutkimuksen vastusprosentti? Tuskin näin paljon, mitä lopulta sain.

Vastausinnokkuuden vähyys voi johtua monesta asiasta. Ihmisten kokemukset kyselyihin vastaamisesta saattavat olla negatiivisia. Kyselyt eivät kiinnosta ihmisiä, koska niitä tehdään niin paljon. Syynä voi olla myös huonolaatuinen motivointikirje. Pyrin kuitenkin painottamaan motivointikirjeessä kyselyn helppoutta, nopeutta sekä anonymiutta. Syynä voi tietenkin olla myös se, ettei perheellisten aika ja jaksaminen vain eivät riitä ylimääräisiin toimiin vaativan arjen ohella. Huomasin tämän, kun olin perhekerhossa esittelemässä tutkimustani. Luvatessani hoitaa heidän lapsiaan

vastaamisen ajan, vastaajia löytyi enemmän. Tämä kokemus puoltaa ajankäytön sekä jaksamiseen liittyviä tutkimustuloksia. Tutkimusten mukaan (Malinen 2011, 14) pikkulasten vanhemmilla ei ole aikaa vapaa-aikaan yhtä paljon kuin muilla työssä käyvillä ihmisillä. Uskon myös, että aiheena parisuhdeongelmat saattavat olla myös joillekin vanhemmille arka aihe ja tämän vuoksi vastaaminen ei ollut mielekäästä.

Olen kuitenkin pettynyt miesten innokkuuteen vastata kyselyyni, vaikka perhekerhoissa käy pääsääntöisesti vain äitejä lastensa kanssa. Malisen tutkimus puoltaa omaa huomiotani naisten aktiivisuudesta. Sen mukaan parisuhdeaktiivisuus on pääosin naisten vastuulla. Acitelli ja Ragsdale (Malinen 2011, 53) ovat myös todenneet, että naiset kiinnittävät kokonaisuudessaan enemmän huomiota parisuhteisiinsa ja heidän teoillaan on suurempi merkitys parisuhteen laadulle. Sen mahdollisuus on kuitenkin huomioitava, ettei tieto kyselystäni ole kohdannut miehiä tarpeeksi kattavasti. Tämä oli asia, jota yritin henkilökohtaisesti naisille painottaa kerhokäynneilläni. On kuitenkin todettava, että miesten epäaktiivisuus parisuhdeasioita kohtaan on noussut selkeästi esille Palokan seurakunnassa tutkimukseen osallistuvien naisten vastauksissa.

Motivaatio joutui koetukselle muutaman takaiskun tulleessa esille työn teon aikana. Alkuun työtä aloittaessani lapsityönohjaaja, joka kanssa olin työni tekoa suunnitellut, oli vaihtanut toiseen työpaikkaan. Onni onnettomuudessa oli se, että otin aktiivisesti itse yhteyttä virassa sijaisena olleeseen lapsityönohjaajaan ja huomasin, että hän oli sama ihminen, joka oli alkupalaverissamme mukana. Hän tiesi siis suunnitelmistani tutkimukseni suhteen. Hän lupautui olemaan työelämäohjaajani. Tästä selvittyäni, uusi yllätys ilmeni jälleen. Vesivahinko Mannilan kerhotiloilla muutti suunnitelmiani kerhokäyntieni suhteen. Muutin suunnitelmiani ja jatkoin eteenpäin. Viimeisin yllätys oli keväällä -12, kun kuulin opinnäytetyönohjaajani koulun taholta vaihtuvan viimeiseksi syksyksi. Tämä alkuun hieman myös harmitti, mutta selvisin takaiskusta. Eikös vanhassa viisaudessakin sanota: ”Mitä kovemmat myrskyt, sen suurempi kasvu?” Lopulta olen todennut, että eri ihmisten mielipiteiden saaminen työhöni on ollut vain suuri rikkaus ja oman kasvun paikka. Tutkimuksen teossa, kuten elämässä yleensäkin, asiat eivät aina mene kuten suunnittelee. Suunnitelman muuttaminen ei ole ongelma, jos siitä ei itse tee ongelmaa.

Koko opinnäytetyö, niin tutkimuksen laadinnasta tulosten analysointiin, on sujunut itseltäni jouhevasti ja aikataulussa. Olen pitänyt kiinni kouluun, kuin työelämäänikin lupaamistani päivämääristä. Pieniä muutoksia olen joutunut tekemään tutkimuksen tekovaiheessa, itsestä riippumattomista syistä, mutta aikataulut on pääsääntöisesti työn eri vaiheissa pitänyt moitteettomasti. Yhteistyö työelämätahon kanssa on sujunut hyvin koko prosessin ajan. Aion pitää lupaukseni myös tulosten julkistamisen suhteen ja jakaa kaikille kerhopisteille opinnäytetyöstäni tiivistetyn version joulukuun -12 aikana. Tarvittaessa esittelen työtäni myös henkilökohtaisesti työelämäohjaajalleni sekä muille asiasta kiinnostuneille.

Analysointivaiheen koin mukavaksi ja melko helpoksi, taulukoiden tekemistä lukuun ottamatta. En ole erityisen lahjakas matemaattisesti ja taulukoiden teko oli minulle uusia asia. Tästä syystä tarvitsin hieman opettajan apua, mutta onneksi koulussamme on niin osaavia ja motivoituneita opettajia, että neuvominen sujui kuin leikiten. Uskon, että oma oppiminen ja ammattitaidon syveneminen tutkimuksen tekoon on kasvanut prosessin aikana selvästi. Olen oppinut paljon tutkimuksen tekemisestä sekä myös parisuhdeongelmista ja niiden ennaltaehkäisystä lapsiperheissä prosessin aikana.

Jatkotutkimuksena työlle ehdotan tutkimusta kohdistettuna miehille. Tutkimus voisi olla konkreettisten tapojen tai keinojen kartoitus, kuinka tai miten miehet kiinnostuisivat parisuhdeongelmien ennaltaehkäisystä. Miehille voisi järjestää produktion muodossa maskuliinisen illanvieton, jossa käsiteltäisiin erilaisten parisuhteiden parisuhteen vaikutusta esimerkiksi lapsiin ja samalla haastateltaisiin heidän kehitysideoitaan parisuhteen hyvinvoinnin kehittämiseen. Kertoja voisi olla useampi eri teemoin ja aiheita käsiteltäisiin toiminnan keinoin. Toinen jatkotutkimusidea nousi myös mieleeni, jossa verrattaisiin seurakunnan kerhoissa kävijöiden ja seurakuntatyön ulkopuolella keskiväestössä elävien vanhempien mielipiteitä heidän parisuhdetyytyväisyydestään. Tutkimusongelmana voisi olla esimerkiksi vaikuttaako hengellisyys parisuhdetyytyväisyyteen lapsiperheissä? Jos vaikuttaa, kuinka paljon ja miten?

8.2 Ennaltaehkäisevä tuki koko perheen voimavarana

Johtopäätöksenä tutkimuksesta voidaan päätellä, että perhekerhossa kävijät ovat pääsääntöisesti naisia, joiden miehet opiskelevat tai ovat töissä. Naiset hoitavat siis yhä lapsiaan kotona ja miehet käyvät perinteisesti töissä, kuten aiemminkin yhteiskunnassamme. Ristiintaulukoinnista työluokan perusteella voi todeta, että kotona tai työttömänä olleen vastaajan mielestä parisuhteen hyvinvointi korostuu, verrattuna työssä tai opiskelemassa olevaan vastaajaan. Onko näin, että parisuhteen hyvinvointi tukee kotona olevan henkistä hyvinvointia vai onko mukana taloudellinen riippuvuus työssäkäyvästä puolisoista? Huomion arvoinen asia myös oli, että vastaajiksi valikoitui ihmisiä, joiden parisuhde oli kestänyt yli 2 vuoden ajan. Johtuiko tämä siitä, että vasta pidemmissä parisuhteissa ongelmat huomataan ja niiden ennaltaehkäisyynkin aletaan näin kiinnittää huomiota? Tuloksia analysoidessa ilmeni myös, että 4 vastaajaa vastasi perusjoukon ulkopuolelta. He eivät kuuluneet alle kouluikäisten lasten vanhempisiin. Tämä on selitettävissä todennäköisesti perhekerhon ohjaajien vastauksilla.

Tutkimustulokset osoittivat selkeästi sen, että parisuhteen hyvinvointi on tärkeää parisuhteessa eläville lapsiperheen vanhemmille. Suurin osa vastaajista piti jopa erittäin tärkeänä, että parisuhde voi hyvin. Itse olen vastaajien kanssa samaa mieltä asiasta. Parisuhteen hyvinvointi on koko perheen etu. Tähän vaikuttaa paljon perheen yhdessä vietetty aika, mutta myös pariskuntien kahden kesken saatu aika toisilleen. Kaikkien lapsiperheiden vanhemmat eivät saa tarpeeksi aikaa itselleen tai parisuhteelleen. Roxburgh (Malinen 2011, 53) toteaa yhteneviä tuloksia tutkimuksessaan. Hänen mukaansa vanhempien elämä on kiireistä ja he toivoisivat saavansa olla enemmän yhdessä puolisonsa kanssa kahdestaan. (Malinen 2011, 53.) Teoriatietoon viitaten, psykoterapeutti Rusz (2011, 304) painottaa myös tärkeänä asiana parisuhteen hyvinvoinnille parisuhteen yhteistä aikaa puolisoitten kesken.

Tutkimuksen tarkoituksena oli myös selvittää ennaltaehkäisyn roolia ja tärkeyttä parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyssä. Tulosten valossa voisi sanoa, että lähes kaikki vastanneet ovat sitä mieltä, että ennaltaehkäisy ongelmien synnyssä on tärkeää parisuhteen kannalta. Yli puolet vastaajista kokee ennaltaehkäisyn merkityksen ongelmien synnyssä erittäin tärkeänä asiana, mihin tulisi panostaa. Tutkimuksen perusteella vanhemmat hoitavat parisuhdettaan arjen töitä jakamalla, mutta

ennaltaehkäisevät ongelmien syntyä huomioimalla toinen ja keskustelemalla avoimesti asioista. Aiempaan Malisen (2011, 54–55) tutkimukseen vedoten voidaan todeta, että niissä parisuhteissa, jossa suhdetta hoidetaan aktiivisesti, koetaan paljon positiivisia ja vähän negatiivisia puolia. Tuloksesta voidaankin päätellä, että parisuhteen hoitamista voidaan käyttää ennaltaehkäisyyn, korjaamiseen sekä vahvuuksien ylläpitämiseen. (Malinen 2011, 54–55.)

Olen sitä mieltä, että parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyyn ei paneuduta tarpeeksi yhteiskunnassamme tai seurakunnissamme. Arki pienten lasten kanssa saattaa olla äärimmäisen raskasta ja kuluttavaa. Työelämä vaatii talouden kiristyvässä taantumassa nykyään paljon. Kodin ja työn yhteensovittaminen sekä parisuhteen hoitaminen kiireen ja väsymyksen keskellä on kuluttavaa. Suurta tarvetta olisi erilaisille palveluille, jotka tukisivat myös koko perheen jaksamista ennen ongelmien kärjistymistä. Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että ennaltaehkäisevään työhön käytetyt voimavarat maksavat itsensä takaisin eheinä perheinä ja pikkulasten hyvinvoinnin paranemisena lasten kasvaessa tulevaisuuden nuoriksi.

Tyypillisimpiä parisuhdeongelmia kartoitettaessa ilmeni tutkimuksessa Juusolan ja Määtän (2012) tutkimuksen kanssa yhteneviä tuloksia. Yhdessä harrastamista tai oman ajan ottamista itselle ei juurikaan käytetä parisuhteiden hoidossa, syynä tähän on yhteisen ajan puute. Yhteisen ajan puute rasittaa, tällöin ei vanhemmilla ole myöskään aikaa panostaa esimerkiksi yhteisiin ystäviin, joka olisi hyvinkin tärkeää parisuhteessa jaksamisen kannalta. Mielenkiintoinen havainto Palokkaan tehdyssä tutkimuksessa oli se, että työssä olevat ja opiskelijat vastasivat käyttävänsä ajan ottamista selkeästi enemmän itselleen, kuin kotona olevat vastaajat. Tämä saattaa olla vain oletus, koska opiskelijat ja työssäkävijät ovat päivän poissa kotoa ja saattavat näin tuntea saavansa aikaa enemmän itselleen kuin kotona olijat. Ristiintaulukointi osoitti myös sen, että kotona olevien tuntevat ongelmia parisuhteessaan selvästi enemmän monilla muillakin eri osa-alueilla kuin työssä käyvät tai opiskelijat. Tyypillisimpiä ongelmia tutkimukseni perusteella ovat lapsiperheistä tutut väsymys ja sairastelut. Ne vievät voimia parisuhteesta, jolloin tulee helposti riitaa esimerkiksi kotitöiden- tai lastenhoidon jaosta.

Huonosti voivat perheet tarvitsevat tukea ennen ongelmien kärjistymistä. Erotilastot ovat pysyneet 2000-luvulla lähes samana (Tilastokeskus 2011), mutta kiireellisesti

huostaan otettujen lasten määrä on kasvanut selkeästi aiempiin vuosiin verrattuna (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2010). Kaikki perheet eivät ikävä kyllä voi hyvin nykyaikana ja tähän tosiasiaan olisi syytä meidän kaikkien herätä. Hämäläisen mukaan useat mittarit osoittavat lasten kuin lapsiperheidenkin olojen vaikeutumisesta 1990-luvulla. Herättäviä asioita ovat esimerkiksi lastensuojelun piirissä olevien lasten määrän lisääntyminen kaksinkertaisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana. (Hämäläinen 2006, 46.)

Malisen tutkimuksesta (2011, 53) kävi ilmi, että parisuhteen hoitaminen kuuluu osana suomalaisten ihmisten arkeen lapsiperheissä. Yksi tutkimusongelmani olikin selvittää kuinka parisuhdetta hoidetaan lapsiperheissä Palokassa. Auvisen ja Punkan (2008) pro gradu-työssä oli todettu, lapsiperheessä parisuhdetta hoidetaan pääasiallisesti tehtävien jakamisella ja hoitamisella, kuten lastenhoito ja kotityöt. Sama tulos tuli ilmi myös tutkimuksessa Palokkaan. Malisen mukaan (2011, 27–28) parisuhdetyytyväisyyden onkin todettu olevan suoraan yhteydessä kotitöiden jakamiseen parisuhteessa. Joka seitsemäs vastaaja tutkimuksessa Palokkaan piti suhdettaan normaalina, hyvinvoivana tai erinomaisena ja hoiti parisuhdettaan pääasiassa tehtävien kuten kotitöiden jakamisella. Parisuhteen hoidossa avoimuus ja omien tunteiden esilletuominen nousivat myös tutkimuksen tuloksista keskiöön. Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että arkiset askareet, kuten yhteinen leikkihetki tai perheen kesken siivoaminen sekä normaali perheen yhteinen aika, ovat tärkeitä niin parisuhteelle kuin lapsillekin. Perheen ja vanhempien aitoa yhdessäolon tärkeyttä ei voi ylikorostaa. Dainton ja Stafford (Malinen 2011, 53) ovat tutkineet myös asiaa. Se ei ole olennaista mitä yhdessä tehdään, kuhan vain aikaa yhdessäoloon löytyy. Yhdessäolo itsessään jo palkitsee. (Malinen 2011, 53).

Uskon kuitenkin, että parisuhdetta tarvitsee hoitaa muillakin keinoin, kuin arkisilla askareilla ja tehtävien jakamisella koko perheen voimin. Mielestäni jokaisen lapsiperheen vanhemmat tarvitsevat joskus yhteistä aikaa puolisonsa kanssa irti arjesta, ilman että lapset ovat aina läsnä. Hyvin monessa perheessä asuu vain äitejä ja isiä lastensa kanssa, yhteinen parisuhde jää tällöin sivuun. Omat persoonat on unohdettu ja perheessä asuvat vain äiti ja isä. Vanhemmat unohtavat täysin arjen pyörytyksessä Jumalan luoneen heidät miehiksi ja naisiksi. Omasta mielestäni parisuhde tarvitsee myös huolenpitoa ja kahdenkeskistä aikaa miehen ja naisen välillä, jotta aikuiset jaksavat olla taas rakastavia ja rajoittavia vanhempia lapsilleen. Samaa mieltä asiasta

ovat kanssani myös asiaa tutkineet ammatti-ihmiset (Furman 2003, 15 & Rusz 2011, 304).

Pidin tärkeänä myös ilmi tullutta asiaa, joka koski parisuhdetilanteen vaikutusta lapsen hyvinvointiin. Vastaajat olivat sitä mieltä, että hyvä tilanne parisuhteessa vaikuttaa suotuisasti lastenkin hyvinvointiin vanhempien ohella. Ikävä kyllä heikko tilanne näkyy vastaavasti myös lasten hyvinvoinnin vajeena perheessä. Tätä tulosta puoltavat myös alan asiantuntijat ja tutkijat (Sinkkonen 2012; Salo 2011, 25–26).

Seurakunnan parisuhdepalveluja kartoitettaessa lähes kukaan vastaajista ei ollut osallistunut seurakunnan parisuhteille järjestettyä toimintaan. Tulosten mukaan kuitenkin osallistujia olisi, jos toimintaa järjestettäisiin. Tärkeimpänä tarpeena esille nousi lastenhoitoavun saamiseen ilta-aikaan, jolloin pariskunnat voisivat viettää aikaa yhdessä harrastaen tai ottamalla omaa aikaa itselle. Seurakunnan toimintaan olisi myös tulijoita kuten niin sanottuihin isien ja äitien iltaan, illanviettoihin aikuisten kesken sekä parisuhdekursseille. Uusia ideoita nousi myös nimikkeillä ”matalan kynnyksen parisuhdetoimintaa myös miehille”, ”parisuhdeiltoja alustetuilla keskusteluilla”, ”koko perheen tapahtumia, jossa hengellisyys ja elävä usko esiin...” ja ”ensimmäistä lastaan odottaville parisuhdekurssi, toista lasta odottaville jatkokurssi” ja niin edelleen. Tässä olisi seurakunnalle uusia ideoita, joita voisi kehittää eteenpäin ennaltaehkäisevän parisuhdetoiminnan kehittämiseksi. Opinnäytetyön tuloksia onkin luvattu viedä eteenpäin Palokan alue seurakunnan parisuhdetyön kehittämisessä ja uusien työmuotojen suunnittelussa, jos uusia ideoita tutkimuksen pohjalta syntyy. Tästä syystä toivon tutkimuksen teolla olevan hyötyä niin itselleni oman oppimisen kannalta tulevaisuuden työhöni, mutta myös seurakunnan lapsiperheille uusien toimintojen suunnittelussa.

Olen työskennellyt vuosia lastensuojelun parissa ja nähnyt perheiden pahoinvoinnin. Ehkäisemällä ongelmien syntyä parisuhteissa ja perheissä, niin lapsilla kuin aikuisilla, voidaan pelastaa monta perhettä sekä säästää yhteiskunnan varoja. Tästä syystä halusin paneutua aiheeseen ja tehdä asiasta opinnäytetyön. Uskon ja toivon, että työn tekemisestä on ollut hyötyä myös itselleni hyötyä tulevaisuuden työelämässä. Mielestäni parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyyn tulisikin kuntien ja seurakuntien satsata enemmän voimavaroja. Koko yhteiskunnan tulisi herätä kuulemaan vanhempien pyynnöt ennaltaehkäisyä tärkeydestä ja huomata sen merkitys ajoissa, ennen kuin

ongelmat parisuhteessa aiheuttavat lisäongelmia. Mielestäni ongelmia ei tarvita enää lisää kuten erotilastojen kasvua, huostaanottoja, tukahdutettuja perheen sisäisiä ongelmia... Ne johtavat pahimmillaan jopa surullisen kuuluisiin tragedioihin, joita yhteiskuntamme on joutunut kohtaamaan viimevuosina esimerkiksi perhesurmien muodossa. Aiheesta innostuneena aion viedä henkilökohtaisesti saamaani tutkimustietoa eteenpäin työssäni perheiden kanssa ja kehittää mahdollisuuksieni mukaan parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyä kattavammaksi koko perheen voimavaraksi.

Painotan parisuhdeongelmien ennaltaehkäisyssä myös jokaisen ihmisen henkilökohtaista vastuuta ystävästä, tuttavasta, naapurista tai sukulaisesta. Jokaisen meistä tulisi muistaa, että kaikki olemme vain ihmisiä. Elämässä saattaa tapahtua asioita, jossa tarvitsemme toisia avuksemme arkeemme. Avataan silmämme huomaamaan lähimmäiset ja naapurin perheet. Uskaltakaa kysyä, tarvitseeko joku apua ongelmiinsa. Vaikka emme osaisi auttaa juuri oikealla tavalla, tieto välittävästä ja rinnalla kulkevasta lähimmäisestä lämmittää. Yhteistyöllä pääsemme eteenpäin ja matkan teko helpottuu. Uskokaamme yhteiseen merimatkaamme.

LÄHTEET

- Aukia, Pekka 1999. Parisuhde kukkimaan. Helsinki: Kirjapaja.
- Auvinen, Maarit & Punkka, Päivi 2008. Parisuhteen hoitaminen pikkulasten vanhemmilla. Jyväskylän yliopisto. Psykologian laitos. Pro gradu-työ.
- Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010. Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä. Opas Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä varten. Helsinki: Juvenes Print Oy.
- Eskola, Meri 2012. Perhe on onnen perustekijä. Yhteishyvä 108, 1.10.2012, 14–18.
- Furman, Ben & Katja 2003. Parisuhteen keittokirja. Seitsemän ateriaa rakkauden ravitsemiseksi. Helsinki: Tammi.
- Gorman, Ryan 2012. Study: In marriages fighting trumps niceness. Daily American News. 4.8. 2012. http://articles.nydailynews.com/2012-08-04/news/33039081_1_forgiveness-healthy-relationship-positive-psychology. Tuloste tekijän hallussa.
- Haapakoski, Paavo 1998. Parisuhde ja vanhemmuus. Teoksessa Kirsti, Aalto; Martti, Esko & Matti-Pekka, Virtaniemi (toim.) Sielunhoidon käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 134–149.
- Hawkins, Alan; Carrol, Jason; Doherty, William & Willoughby, Brian 2004. A Comprehensive Framework for Marriage Education. Family Relations 53, 547–558.
- Heikkilä, Tarja 2005. Tilastollinen tutkimus. 5.– 6. painos. Helsinki: Edita.
- Hellsten, Tommy 2003. Vanhemmuus: vastuullista vallankäyttöä. Helsinki: Kirjapaja.
- Helsinki NMKY Avioliittotyö i.a. Avioliittotyön tapahtumakalenteri. Viitattu 24.1.2012. <http://avioliitto.hnmky.fi/> Tuloste tekijän hallussa.
- Helsinki NMKY i.a. Helsingin NMKY. Viitattu 24.1.2012. <http://www.hnmky.fi/yhdistys/> Tuloste tekijän hallussa.
- Hirsjärvi, Sirkka; Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita. 15–16. painos. Helsinki: Tammi.
- Holopainen, Martti & Pulkkinen, Pekka 2002. Tilastolliset menetelmät. 8. painos. Helsinki: WSOY.
- Hämäläinen, Juha. 2006. Nuori ja perhe yhteiskunnan murroksessa. Teoksessa Eila, Laukkanen; Mauri, Marttunen; Seija, Miettinen & Matti, Pietikäinen

- (toim.) Nuoren psyykkisten ongelmien kohtaaminen. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim, 43–50.
- Hämäläinen, Pekka 2010. Hyvä parisuhde. Helsinki: Minerva.
- Häyrynen, Seppo; Kotila, Heikki & Vatanen, Osmo (toim.) 2003. Spiritualiteetin käsikirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Juolasmaa, Paula 1998. Parin ja perheiden kohtaaminen. Teoksessa Kirsti, Aalto; Martti, Esko & Matti-Pekka, Virtaniemi (toim.) Sielunhoidon käsikirja. 2. painos. Helsinki: Kirjapaja, 300–318.
- Juusola, Maria & Määttä, Sanna 2012. Parisuhde ja sen tukeminen Kuusamon neuvolassa. Rovaniemen ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Jyväskylän seurakunta i.a. Perheneuvonta. Viitattu 15.2.2012.
<http://www.jyvaskylanseurakunta.fi/apua/perheneuvonta/> Tuloste tekijän hallussa.
- Kananen, Jorma 2011. Kvantti. Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 118. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kansan Raamattuseura 2012. KRS lyhyesti. Viitattu 24.1.2012.
http://kansanraamattuseura.fi/krs_lyhyesti/ Tuloste tekijän hallussa.
- Kansan Raamattuseura i.a. Perheen ja parisuhteen sivut. Avioliittotyö. Viitattu 24.1.2012. <http://www.avioliitto.fi/tyomuodot/>
- Karjalainen, Heli 1989. Mereltä nousee tuuli. Helsinki: Lasten keskus.
- Kataja- Parisuhdekeskus ry. i.a. Viitattu 24.1.2012. <http://www.katajary.fi/kataja-ry/kataja-ry/>
- Kettunen, Raili 2012. Perheille apua. Kotimaa 107 (36), 2.
- Kiiski, Jouko 2009. Sielunhoito. Helsinki: Edita Prima.
- Kuntalaisaloite Jyväskylän valtuustolle 2008. Viitattu 20.6.2012.
<http://users.jyu.fi/~vesal/oma/vesa/koulu/lukio/Kuntalaisaloite.html>.
Tuloste tekijän hallussa.
- Lastensuojelun keskusliitto 2012. Ehkäisevään lastensuojeluun panostaminen kannattaa. Lehdistötiedote 12.6.2012. Viitattu 27.6.2012.
http://www.lskl.fi/tiedottaa/tiedotusvalineille/tiedotteet/ehkaisevaan_lastensuojeluun_panostaminen_kannattaa.html

- Lindquist, Martti 1998. Kristillinen ihmiskäsitys. Teoksessa Kirsti, Aalto; Martti, Esko & Matti-Pekka, Virtaniemi (toim.) Sielunhoidon käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 29–43.
- Malinen, Kaisa 2011. Parisuhde pikkulapsiperheessä. Jyväskylän yliopisto. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Väitöstyö.
- Metsämuuronen, Jari 2003. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 2. uudistettu painos. Helsinki: Methelp Ky.
- Mannerheimin lastensuojeluliitto i.a. Vanhempainnetti. Viitattu 18.1.2012. http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/vanhemmuus_ja_kasvatus/nain_syntyy_hyvia_vanhempia/ Tuloste tekijän hallussa.
- Määttä, Kaarina 1999. Rakastumisen lumous. Helsinki: WSOY.
- Määttä, Kaarina 2000. Kestävä parisuhde. Helsinki: WSOY.
- Nummenmaa, Tapio; Konttinen, Raimo; Kuusinen, Jorma & Leskinen, Esko 1997. Tutkimusaineiston analyysi. Helsinki: WSOY.
- Paajanen, Pirjo 2003. Parisuhde koetuksella. Käsityksiä parisuhteesta ja sen purkautumisesta. Väestöliiton Perhebarometri 2003. Katsauksia E 17/2003. Helsinki: Väestöntutkimuslaitos.
- Pietarinen, Juhani 2002. Eettiset perusvaatimukset tutkimustyössä. Teoksessa Sakari, Karjalainen; Veikko, Launis; Risto, Pelkonen & Juhani, Pietarinen (toim.) Tutkijan eettiset valinnat. Helsinki: Gaudeamus, 58–69.
- Päihdelinkki 2006. Viitattu 25.6.2012. <http://www.paihdelinkki.fi/tietoiskut/111-alkoholinkaytto-suomessa>. Tuloste tekijän hallussa.
- Päihdelinkki 2008. Viitattu 25.6.2012. <http://www.paihdelinkki.fi/tietoiskut/112-huumeiden-kaytto-suomessa>. Tuloste tekijän hallussa.
- Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Pieksamäki: Sisälähetysseuran Raamattutalon Offsetpaino.
- Rakkauden lahja: piispojen puheenvuoro perheestä, avioliitosta ja seksuaalisuudesta. 2008. Helsinki: Kirjapaja.
- Rusz, Eva 2011. Suhdekoodit. 6 avainta parempaan parisuhteeseen ja seksielämään. Helsinki: Minerva.
- Saikkala, Annele 2011. Perheen pelisäännöt: hyvän perhe-elämän käsikirja. Helsinki: Minerva.

- Salo, Sirpa 2011. Parisuhdeongelmat ja lapsen psyykinen hyvinvointi: kaksi tutkimusnäkökulmaa. Jyväskylän yliopisto. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Väitöskirja.
- Salo, Sirpa 2012. PST, Johtaja, Jyväskylän seurakunnan perheasian neuvottelukeskus. Jyväskylä. Sähköpostiviesti 20.2.2012. Vastaanottaja Elina Oinonen. Tuloste tekijän hallussa.
- Sinkkonen, Jari 2012. Luento teemasta ”Mihin lapsi tarvitsee perhettä?” Diakoniapäivät 5.10.2012. Kuopio.
- Sopanen, Marja-Liisa & Sopanen, Tapani 2007. Toinen toisellemme: avaimia onnelliseen avioliittoon. 3. painos. Vantaa: Aika.
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2012a. Sosiaalityöllä tuetaan yksilöä ja yhteisöä. Viitattu 18.10.2012.
http://www.stm.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/sosiaalipalvelut/sosiaalityo
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2012b. Sosiaalipalvelut. Viitattu 18.10.2012.
http://www.stm.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/sosiaalipalvelut
- Tainio, Liisa 2001. Opaskirjojen kieli ikkunana suomalaiseen parisuhteeseen. Naistutkimus. Helsinki: Naistutkimuksen seura.
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10224/3568/L04c.pdf?sequence=1> Tuloste tekijän hallussa.
- Taipale, Mauri 2006. Lastensuojelun antama tuki. Teoksessa Eila, Laukkanen; Mauri, Marttunen; Seija, Miettinen & Matti, Pietikäinen (toim.) Nuoren psyykkisten ongelmien kohtaaminen. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim, 165 – 172.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2010. Lastensuojelu. Viitattu 28.6.2010.
<http://www.stakes.fi/FI/Tilastot/Aiheittain/Lapsuusjaperhe/lastensuojelu.htm> Tuloste tekijän hallussa.
- Tiilikka, Leena; Kankkonen, Marjo & Suutarla, Anna 2006. Pieni parisuhdekoulu. Mannerheimin lastensuojeluliitto. Tulostettu 21.12.2011.
www.mll.fi/@Bin/11644143/JKK_Parisuhde_TK_pieni.pdf.
- Tilastokeskus 2011. Suomen virallinen tilasto. Siviilisäädyn muutokset 2011. Helsinki: Viitattu 2.10.2012. <http://www.stat.fi/til/ssaaty/index.html>
- Tilastokeskus i.a. Perheen määritelmä. Viitattu 18.1.2012.
www.stat.fi/meta/kas/perhe.html Tuloste tekijän hallussa.

- Valli, Raine & Aaltola, Juhani (toim.)2007. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalla tutkijalla. 2. korjattu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS -kustannus.
- Väestöliitto 2012a. Kumppanuus ja vanhemmuus on tärkeää yhdistää. Viitattu 28.6.2012.
http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhteesta/parisuhde_ja_laps et/yhteinen_vanhemmuus/
- Väestöliitto 2012b. Tahdolla ja taidolla -parisuhdeohjelma. Viitattu 2.10.2012.
http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/parisuhdetietoa-ammattilaisille/tietoa_parisuhdeammattilaisille/tahdolla-ja-aidolla-parisuhdeoh/
- Väestöliitto 2012c. Vanhemmuus tuo mukanaan myös stressiä. Viitattu 8.1. 2012.
http://www.vaestoliitto.fi/vanhemmuus/tietoa_vanhemmille/parista_perheeksi/vanhemmuuden_vaikeus/ Tuloste tekijän hallussa.
- Väestöliitto 2012d. Vinkkejä elävään ja hyvinvoivaan parisuhteeseen. Viitattu 24.1.2012.
http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhteesta/parisuhteen_lahtokohtia/hyvinvoiva_parisuhde/ Tuloste tekijän hallussa.
- Kannen kuva: Manhattanin satama 2012. Tekijän oma kuvagalleria. Viitattu 10.5.2012.
Kuva tekijän hallussa.

LIITE 1: Motivointikirje vastaajille

KYSELY PARISUHTEESSA ELÄVILLE VANHEMMILLE

Olen sosionomi (AMK)-diakoniaopiskelija Diakonia-ammattikorkeakoulusta, Pieksämäen toimipaikasta. Teen opinnäytetyötä parisuhteen ongelmien ennaltaehkäisystä lapsiperheessä, yhteistyössä Palokan aluseurakunnan lapsityön kanssa. Tarkoitukseni on kerätä aineistoa kysymällä Teiltä parisuhteen liittyvistä haasteista lapsiperheessä, ongelmien ehkäisykeinoista sekä seurakunnan mahdollisuuksista tukea lapsiperheitä ja toimia parisuhdeongelmien ehkäisemiseksi.

Kysely on nopea ja anonyymi nettikysely, johon menee enintään n. 10 min. aikaanne. Kyselyyn on mahdollista vastata yksin tai yhdessä pariskunnittain pohtien. **Antamanne vastaukset ovat minulle erityisen tärkeitä, koska ainoastaan vain Teidän arvokkailla mielipiteillänne saan luotettavaa tietoa parisuhteen ongelmien ennaltaehkäisystä lapsiperheessä ja vastausten avulla voidaan kehittää uusia tukimuotoja seurakunnan toimesta.** Tulokset raportoidaan kirjallisena opinnäytetyönä ja kopion työstä saa myös Palokan alaseurakunnan lapsityö. Kyselyn tulokset ovat myös nähtävissä Palokan seudun perhepysäkeissä (4kpl). **Raportti laaditaan siten, ettei yksittäisen vastaajan tai perheen vastaukset ole tunnistettavissa.** Opinnäytetyö on julkaisun jälkeen saatavilla myös sähköisenä versiona Theseus palvelussa.

Toivonkin teidän menevän alla olevaan osoitteeseen tai vaihtoehtoisesti Palokan aluseurakunnan alasivuille ”Lapset ja perheet”, josta myös pääsette vastaamaan kyselyyn. Linkki on avoinna vain 12.3 – 30.4.2012 välisen ajan, joten toivonkin teidän vastaavan mahdollisimman pian. Jokaisen vanhemman vastaus on siis tärkeä, niin isän kuin äidin!

Tuhannet kiitokset ajastanne!

OSOITE KYSELYYN: <http://www.webropolsurveys.com/S/21241D2F4CE5DE83.par>

Terveisin
Elina Oinonen
sosionomi (AMK)-diakoniopiskelija
Diak Itä, Pieksämäki

LIITE 2: Liitekirje kyselyyn

ARVOISAT PIKKULASTEN VANHEMMAT

Olen sosionomi (AMK)-diakoniaopiskelija Diakonia-ammattikorkeakoulusta, Pieksämäen toimipaikasta ja kerään aineistoa opinnäytetyöhöni. Teen opinnäytetyötä parisuhteen ongelmien ennaltaehkäisystä lapsiperheessä, yhteistyössä Palokan alue seurakunnan lapsityön kanssa.

Opinnäytetyöni ”parisuhteongelmien ennaltaehkäisy lapsiperheessä ” tarkoituksena on kartoittaa Teidän, pikkulasten vanhempien kokemuksia ja tuntemuksia parisuhteen ongelmista sekä Teidän keinoistanne selvittää vaativasta lapsiperheen arjesta parisuhteen saralla. Samalla selvitän miten ennaltaehkäisyä parisuhteen ongelmiin voisi kehittää seurakunnan toimintamuodoin.

Vastauksillanne on merkitystä, sillä vastausten avulla voidaan kehittää uusia tukimuotoja parisuhteongelmien ennaltaehkäisyyn seurakunnissa. Tulokset raportoidaan kirjallisena opinnäytetyönä ja kopion työstä saa myös Palokan alue seurakunnan lapsityö. Kyselyn tulokset ovat myös nähtävissä Palokan seudun perhepysäkeissä (4kpl). Opinnäytetyö on julkaisun jälkeen saatavilla myös sähköisenä versiona Theseus-tietokannassa.

Vastaamiseen menee enintään n. 10 min. ja vastauksen voitte antaa yksin tai yhdessä puolison kanssa. **Vastaukset tehdään täysin anonymisti, missään vaiheessa kyselyä tai vastausten käsittelyä ei vastaajan henkilöllisyys paljastu.** Vastaamaan pääsette alla olevasta linkistä.

KIITOS VASTAUKSISTANNE!

Linkki: <http://www.webpolsurveys.com/S/21241D2F4CE5DE83.par>

Ystävällisin terveisin
Elina Oinonen
(AMK) sosionomi-diakoniopiskelija,
Diak Itä, Pieksamäki

LIITE 3: Kysely

KYSELY PARISUHTEESSA ELÄVILLE LAPSIPERHEEN VANHEMMILLE

Vastaa/vastatkaa kysymyksiin valitsemalla yksi tilannettanne parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoittamalla vastaus sille annettuun kohtaan.

1. Kyselyyn vastaa

- nainen
- mies
- yhdessä puolison kanssa

2. Vastaaajan ikä

- alle 18 v
- 18 -25 v
- 26 -35 v
- 36 -45 v
- 46 v tai yli

3. Oletko tällä hetkellä

- työssä tai opiskelemassa
- työtön
- kotona lasten kanssa
- jotain muuta, mitä?

4. Puolisoni on tällä hetkellä

- työssä tai opiskelemassa
- työtön
- kotona lasten kanssa
- jotain muuta, mitä?

5. Siviilisäätynne

- avioliitossa
- avoliitossa
- eronnut tai leski
- jokin muu, mikä?

6. Montako lasta perheessänne on?

- yksi
- 2-3 lasta
- 4 tai enemmän

7. Montako alle kouluikäistä lasta perheessänne on?

Mukaan lasketaan myös mahdolliset perheessä asuvan puolison lapset.

8. Kuinka pitkään olette eläneet nykyisessä parisuhteessa?

- alle 2 v.
- 2-5 v.
- 6-10 v.
- 11-20 v.
- yli 20 v.

9. Millaisena koet/koette parisuhteenne tällä hetkellä?

- vaikeana
- hieman hankalana
- normaalina
- hyvinvoivana
- erittäin hyvänä

10. Kuinka tärkeänä asiana pidät / pidätte parisuhteenne hyvinvointia?

- erittäin tärkeänä
- tärkeänä
- vain vähän tärkeänä
- ei tärkeänä
- en osaa sanoa

11. Miten parisuhteenne hyvinvointitilanne vaikuttaa lapsenne/lastenne hyvinvointiin?

- tukee selkeästi
- tukee jonkin verran
- ei vaikutusta
- heikentää jonkin verran
- heikentää selkeästi

12. Kuinka usein käytät/käytätte seuraavia tapoja parisuhteenne hoitamisessa?

	en / emme käytä	käytän / käytämme melko harvoin	käytän / käytämme melko usein	käytän/ käytämme jatkuvasti
avoimuutta, omien tunteiden ja ajatusten esille tuomista	●	●	●	●
myönteisyyttä, vuorovaikutuksen tekemistä helpoksi	●	●	●	●
yhteisiin läheisiin ja ystäviin panostamista	●	●	●	●
antamalla tukea ja neuvoja	●	●	●	●
rakkauden ja sitoutumisen ilmaisua	●	●	●	●
tehtävien hoitamista kuten kotityöt ja lastenhoito	●	●	●	●
ristiriitojen hallintaa, kuten ymmärtäväinen toiminta riitatilanteissa	●	●	●	●
yhdessä harrastamista ja tekemistä	●	●	●	●
oman ajan antamista puolisolle	●	●	●	●
oman ajan ottamista itselle	●	●	●	●

13. Millaiset ongelmat tällä hetkellä eniten rasittavat parisuhdetanne?

Valitse 3 keskeisintä ongelmaa

- yhteisen ajan puute
- puhumattomuus
- kotitöiden- ja lastenhoidon jako
- väsymys ja/tai sairastelut
- seksuaalisuuteen liittyvät asiat
- kodin- ja työn vaatimusten yhteensovittaminen
- raha-asiat
- sosiaalisten suhteiden hoito/ perheen ulkopuoliset sosiaaliset suhteet ja niiden hoito
- kiire
- lasten kasvatukseen liittyvät erilaiset näkemykset
- jokin muu, mikä?
- ei ongelmia

14. Kuinka tärkeäksi koet/koette ongelmien ennaltaehkäisyn parisuhteessanne?

- erittäin tärkeäksi
- tärkeäksi
- vähän tärkeäksi
- ei tärkeäksi
- en osaa sanoa

15. Kuinka ennaltaehkäiset / ennaltaehkäisette ongelmia parisuhteessanne?

Valitse 3 keskeisintä tapaa.

- antamalla kahdenkeskistä aikaa
- tekemällä tasapuolisesti kodin töitä
- olemalla luotettava ja sanan mittainen
- pyrkimällä ratkaista ongelmat heti niiden ilmetessä
- siirtämällä toisten tarpeet omien edelle
- avoimuudella, keskusteluilla
- huomioimalla toinen arjessa
- hellyydellä ja rakkauden osoituksilla
- jollain muulla, millä?

16. Oletko osallistunut seurakunnan pariskunnille järjestämään toimintaan?

kyllä, millaiseen?

en

17. Millaiseen seurakunnan pariskunnille järjestettyyn toimintaan mielellänne osallistuisitte?

parisuhdekahviloihin

luentoihin eri aiheista, kuten?

illanviettoihin aikuisten kesken

parisuhteen keskustelupiireihin

lapsenhoitoavun saamiseen iltaisin

isien ja äitien iltaan

parisuhdekursseille

johonkin muuhun, mihin?

emme mihinkään

18. Mitä palautetta, toiveita tai odotuksia parisuhdetyöhön liittyen haluat / haluatte kertoa seurakunnalle? Mahdollisia kehitysideoita? Onko jotain muuta mitä haluat/haluaisitte tuoda esiin?

KIITOS VASTAUKSISTANNE!